

Lynæs Havn

Fortællinger – Havnens aktører

**Fortællinger fra Lynæs Havn. Projekt
udarbejdet i Træning & Aktivitet, Aktiviteten.
Halsnæs kommune 2024**

Fra ide til udgivelse

Lynæs Havn er noget særligt og i 2020 opstod ideen om et projekt med fokus på lokalmiljøet, hos Træning & Aktivitet, Aktiviteten. Aktiviteten er Halsnæs Kommunes visiterede daghjemstilbud. Aktiviteten har til huse i Søndergade i Hundested, tæt ved Lynæs Havn. Arbejdsgruppen består af brugere fra Aktiviteten og to medarbejdere.

Tanken var, at vi som borgere i Halsnæs Kommune kan opleve stor glæde ved at belyse og undersøge det nærområde vi bor i. Dette ud fra ideen om, at hvis man undersøger noget og hvis man taler med hinanden, kan det måske bidrage til nærmere forståelse.

På daværende tidspunkt var der megen dialog om Lynæs Havn. Havnen var og er fortsat under forandring, og med forandring kan mange rammes af; følelser, minder, sanseindtryk og ønsker for fremtiden mm.

Med arbejdstitlen *"Hvad udgør Lynæs Havn?"* anlagde vi bl.a. et historisk perspektiv for at undersøge, hvad Havnen har været og hvordan den tidligere blev brugt, såvel som hvordan den er blevet til det den er i dag, og hvilke tanker og ideer der evt. kan være for fremtiden på Lynæs Havn.

Med denne udgivelse ønsker Træning & Aktivitet, Aktiviteten at formidle om lokalmiljøet i forhold til Lynæs Havn, at glæde andre og gøre en positiv forskel i det samfund vi indgår i. Håbet er at de spændende interviews vil blive læst med den anerkendende interesse, hvormed de er blevet skabt.

Tak til jer

I vilkårlig rækkefølge, vil vi gerne takke jer der gav af jeres tid og delte erfaringer, viden og drømme; Preben fra Lynæs Bådelaug, Morten som Havnefoged på Lynæs Havn, Yasar fra Lynæs Fisk & Steakhouse, Stine fra Fjordens Café og Ishus, Kim fra DSRS Lynæs, Lis fra Badeklubben Lynæs Havbad, Gert fra Lynæs Sejl- og Kajakklub og som formand for bestyrelsen på Lynæs Havn, Stig fra Lynæs Tegnestue og Johan fra Lynæs Surfcenter.

Vi vil også gerne sige tak til virksomhedsleder for Træning & Aktivitet Mette Noble, til områdeleder for Aktiviteten Anne-Marie Sejr og til de øvrige borgere og kollegaer i Aktiviteten. Vi fik muligheden for at arbejde med projektet og vi fik stor støtte og opbakning fra projektperiodens begyndelse til det nu færdige blad.

En særlig tak til Stig Vilhelmsen, Lynæs Tegnestue. Stig har med nærværende deltagelse fuldt os fra ide til afslutning. Stig har også stillet en del billeder, tegninger og andet materiale til rådighed, som vi har brugt i arbejdsprocessen og i udgivelsen.

Derudover også en særlig tak til familien Ingversen, Lynæs Surfcenter, som gav os mulighed for at arbejde med projektet nede på Lynæs Havn.

Vi fik stillet lokaler til rådighed, så vores lille redaktion under projektperioden fik base på Lynæs Surfcenter. Vi blev taget imod med smil og åbenhed, og derfor vil vi slutte af med at sige:

"Tak for god behandling og god service."

Indholdsfortegnelse

Fra ide til udgivelse.....	2
Tak til jer.....	2
Interviews.....	4
Gert – Formand for bestyrelsen.....	4
Stig – Lynæs Tegnesteue	11
Johan – Lynæs Surfcenter.....	20
Morten – Havnefoged	28
Kim – DSRS Lynæs	30
Preben – Bådelaug	39
Lis – Badeklubben.....	41
Gert – Lynæs Sejl- og Kajakklub.....	49
Stine – Fjordens Café og Ishus	55
Yasar – Lynæs Fisk & Steakhouse.....	57
Indblik i arbejdsmetoden.....	59
Hvad lærte vi	59
Kontaktoplysninger.....	60

Interviews

Gert – Formand for bestyrelsen

"Vores ambition er meget klar, at Lynæs Havn er Danmarks bedste havn. Hvis ikke den er det, så skal vi sørge for, at den bliver der. Det er der, vi er."

Citat: Gert Møller, 2024

Vi interviewer Gert, der er formand for bestyrelsen på Lynæs Havn og medlem af Lynæs Sejl- og Kajakklub.

Gert taler her ud fra hans funktion som bestyrelsesformand, om hans erfaringer, om Havnens historie og om overvejelserne bag de forskellige strategiske tiltag, som han har været med til at implementere.

Følgende er hans fortælling om bestyrelsesarbejde på Lynæs Havn:

Gert blev bestyrelsesformand for Lynæs Havn

Gert fortæller, at han da overtog posten som formand, var det en ganske anden havn. Selve Havnen var dårligt vedligeholdt, og der var ofte utilfredshed og splittelse. En generalforsamling kunne tage 5-6 timer, og han oplevede også tilfælde, hvor folk udvandrede, fordi de ikke gad høre på det, der blev sagt.

Dengang var det en anden, der havde posten som havnefoged, men efter halvandet til to år, måtte de sige farvel til ham, og den nuværende havnefoged Morten fik tilbudt jobbet i stedet. Han har haft posten lige siden.

Gerts virke som formand er en vigtig del af bestyrelsens sammensætning. Han fortæller, at hvis vi ser på Lynæs Havn frem til 1991, var det en kommunal havn. Den blev drevet af Hundested Kommune, og da den dengang var både misvedligeholdt og dyr at reparere, besluttede kommunen sig for at sælge den som et andelsselskab til 7,5 millioner kr. Dermed var kommunen ude af billedet, og de, der var tilknyttet Havnen dengang, bevarede deres rettigheder; værftet, fiskerne m.fl.

For fortsat at sikre indflydelse og rettigheder fik fiskerne en bestyrelsespost. Havnen lå i kommunen og var et vigtigt tilbud til borgerne, hvorfor kommunen også fik to bestyrelsesposter. Derudover var der fire poster, som blev fordelt ved valg på generalforsamlingen, hvor også formanden, næstformanden og sekretæren stillede op.

Sådan fungerer det fortsat den dag i dag, og det er i den sammenhæng, at man skal forstå formandsposten. Det formanden overordnet gør, er at sætte en strategisk retning. Han leder møderne og har den daglige dialog med havnefogeden. Gert fortæller: *"Morten og jeg har et samspil, hvor han står for den daglige drift. Men den mere strategiske udvikling af Havnen, den står jeg og bestyrelsen for"*. Dermed er formandens primære erhverv og virke, strategisk udvikling.

Udfordringer blev til muligheder; Havnens økonomi og vedligeholdelse

Da Gert blev formand for 15 år siden, stod han med to kæmpe store udfordringer. Den ene var økonomien, for Havnens økonomi var på det tidspunkt elendig, og den anden var, at Havnen ikke var ordentligt vedligeholdt.

En af de første opgaver blev derfor at se på, hvem Havnen egentlig var til for. Svaret blev bådfolket, for det var dem, der ejede Havnen som andelshavere. De mistrivedes; *"så hvad skulle man gøre?"*

Bestyrelsen begyndte derfor at kigge på økonomien, der ikke hang sammen.

På sin første generalforsamling som formand, stillede Gert og bestyrelsen sig op og sagde: *"Kære venner, vi skal forhøje havneafgifterne med 25 procent."* Det blev nedstemt. Så hele bestyrelsen satte deres mandat på højkant og annoncerede en ekstraordinær generalforsamling, hvor de ville gå af, hvis det ikke blev vedtaget at hæve havneafgifterne, da man ikke kunne stå inde for den nuværende økonomi.

Den ekstraordinære generalforsamling blev afholdt, og der kom ikke ret mange. Dem, der kom, stemte for, de kunne se, at det ellers hang der ikke sammen.

Afgifterne blev dermed hævet med 25 procent og det gør det muligt at tage sig af de såkaldte basisydelse; f.eks. at få renoveret broerne, så man ikke gik igennem brædderne, sikring af vand og elinstallationer til alle både, og der blev også skiftet tag og vinduer på flere bygninger - bl.a. havnekontoret. Alt i alt brugte man ca. 1,5 millioner kr. på renoveringer om året i de efterfølgende 15 år. Så mange penge manglede der.

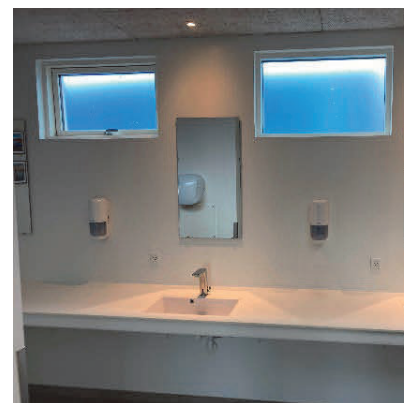
Nyrenoverede toiletter

Gert fortæller, at der blev brugt to millioner kr. på at istandsætte toiletter opført mellem Madbaren og Sejlklubben. De trængte til det.

Toiletter præger generelt folks oplevelse af, om noget er godt eller skidt. Virker toiletterne ikke ordentligt, ødelægger det en ellers god opfattelse af et sted. Bådliggerne ved de fjernere bådebroer havde langt til toiletter. Derfor blev der etableret to toiletter ved den yderste bro.

Det gav en udgift til trækning af fødeledninger, da der ikke var kloakering i forvejen.

Alt i alt blev der brugt mange penge på renovering, og det ændrede hele oplevelsen af, hvad Lynæs Havn er for et sted.

Nu er Havnen velholdt og et attraktivt sted at være. Gert fortæller, at der står 240 personer på venteliste til en havneplads. Det er målbart, og det er der en grund til.

Det viste sig, at den strategi, der styrede de første 6-7 år af Gerts tid som formand, virkede og fortsat gør det. Dermed er der styr på infrastrukturens basis.

Skipperstuen og fiskebutikken lukkede og blev til nye spisesteder

Skipperstuen og fiskebutikken lukkede, og pludselig kunne man f.eks. ikke købe hverken is eller pølser på Havnen. Derfor besluttede bestyrelsen at investere en million kr. i det skur, der i dag er Fjordens Café og Ishus. Ved at bygge den og forpakte den ud sikrede man som et minimum muligheden for at købe en pølse og en is. Gert understreger, at hvis der ikke er mulighed for at købe mad, kommer folk ikke på Havnen.

Gennem tiden har der været flere forpagtere, da det overordnet er Havnen, der ejer bygningen. Det initiativ er med til at skabe en mere attraktiv havn for andelshaverne og gæstesejlerne. Overordnet handler det om at sørge for, at der er noget liv, at man kan få noget mad, og at der er et sted hvor børn kan lege.

Skipperstuen huser i dag Madbaren.

Den strategiske udvikling for Lynæs Havn

Med ovenstående på plads begyndte bestyrelsen at se på den strategiske udvikling ud fra vinklen: *"Hvem er interessenterne egentlig?"* Den grundlæggende interessentgruppe er som nævnt bådfolket, men de ønsker også et liv på Havnen og det er klubberne, der sikrer dette. Derfor er det relevant at spørge, hvordan foreningerne bedst muligt kan støttes i at skabe liv. *"Hvilke tiltag og tilbud kan sikre at lokale og folk udefra har lyst til at komme for at besøge Havnen?"*

Derfor begyndte bestyrelsen at fokusere på målgrupperne, nu hvor renoveringen var i gang. De lavede en interessent-analyse. De så på, hvordan oplevelsen var for en med båd, der ville købe en bådplads, eller for en med campingvogn, der ville overnatte nogle nætter. Hvad kunne man gøre, og hvordan kunne bestyrelsen bedst mulig sikre, at det blev så let og gnidningsfrit som muligt at færdes på Lynæs Havn? Gert nævner som eksempel på en banal ting; ordentlig skiltning. Analysen endte med, at bestyrelsen fik defineret et kæmpe idekatalog.

Dernæst blev idé klassificeret ud fra nytteværdien i forhold til omkostninger. Overordnet handlede det om: *"Hvad virker, hvad gavner flest og hvad koster det?"* Da klassifikationerne var færdige, begyndte bestyrelsen med de tiltag, som ikke kostede noget, men som havde stor nytteværdi.

Havnepladserne i Lynæs tiltrækker brugere fra hele Nordsjælland

Gert nævner som eksempel at 2/3 af dem, der har båd herude, ikke bor i kommunen. Nogle bor f.eks. i Hillerød eller i Lyngby, for havnepladser i Nordsjælland er svære at få fat i. Hvis det stormer en efterårsdag, er bådliggerne naturligvis bekymrede for deres både. Her er en lejlighed til et udgiftsfrit tiltag med høj nytteværdi. Havnefogeden går rundt på Havnen dagligt og ser til driften og det er let samtidig at bese de både, hvis ejere bor længere væk. Er der problemer med bådene, skriver han direkte til ejerne, og til de øvrige sender han en mail med meldingen; båden har det godt. Det er let, koster ingenting og det giver tryghed.

Et andet eksempel på god service er om foråret, når bådene skal poleres, inden de sættes i vandet. For der kommer ikke vand på pladsen, før frosten er væk og da det er havnefogedens vurdering, hvornår der kan tændes for vandet, er det let at sende en sms eller mail til alle bådliggerne, når frosten er væk. Det koster ingenting, men det er en god service og sikrer, at folk kommer igen.

Det er de lette tiltag at implementere. Som eksempel på mere komplekse og bekostelige tiltag, med stor effekt, nævner Gert kranen, et af de konkrete strategiske udviklingsprojekter. Den koster penge, men den giver også en mærkbar gevinst i forhold til, hvordan det var før.

Kran og bådstativer af metal - i tal

Tidligere kom der en ekstra vognmand med en kranvogn på en fastlagt dato. Her var der mulighed for at tage ca. 15 både op den specifikke dag og køre dem over på vinterpladsen. Det samme skete om foråret, når de skulle tilbage i vandet igen. Dengang tog han ca. 1.000 kr. per vej, og det skulle ganges med 450, hvilket betød en udgift på 450.000 kr. per sæson - dermed 900.000 kr. per år. Det var på baggrund af de tal, at udgifterne til kranen blev taget i betragtning. Den kostede 2 millioner kr. og det var desuden nødvendigt at uddanne personale til at betjene den i samme ombæring også. Da kranen var købt og personalet uddannet, var gevinsten hurtigt tjent ind. For med kranen kostede det 40 procent mindre at få bådene op og i, og fordi havnefogeden havde kompetencen, kunne man nu henvende sig til ham og sige, at man gerne ville have sin båd op eller i, frem for at være begrænset til en bestemt dag.

Der er også investeret mange penge i systemstativet af metal, som bruges til bådene, når de er lagt på land, hvor man tidligere har brugt træstativer.

Gert fortæller, at han til at starte med var skeptisk over prisen, da den samlede udgift til metalstativerne var 3-3,5 million kr. Bestyrelsen besluttede sig for at prøve og tilbød andelshaverne, at leje et stativ for ca. 1.200 kr. for en vinter.

Det viste sig, at i løbet af to sæsoner, var alle de gamle stativer sat væk, folk ville gerne betale 1.200 kr. for et metalstativ, fremfor at rode med de tunge træstativer. For andelshaverne med både betyder det, at de for den pris, de tidligere betalte for optagning, nu kan få både optagning og placering på metalstativ. Tidligere skulle de selv placere og flytte rundt på de tunge træstativer. Samme udgift, mindre besvær.

Arkitekten Stig Vilhelmsen og visionstegningen

Hvor ovenstående tiltag var mere praktiske, iværksatte bestyrelsen også en række mere æstetiske tiltag. De henvendte sig til arkitekt Stig Vilhelmsen, som er en dygtig idémaker, der lavede en visionstegning med bl.a. oplevelsesbroen derude. Derudover skitserede han grillpavillonen og lavede idégrundlaget for en del andre spændene tiltag. Bestyrelsen søgte penge fra en lokal aktionsgruppe (LAG) og Friluftsrådet etc. og lavede oplevelsesbroen, som mange bader fra. Her kommer mange fra Halsnæs kommune, men der kommer også folk langvejs fra. Samtidig designs en omklædningssaunahytte og Badeklubben dannes.

At Badeklubben i dag er den største forening på Havnen viser også, at Oplevelsesbroen, som blev bygget for 8-9 år siden, er et godt tiltag for Havnen.

Oplevelsesbroen og Badehytten giver en base for den største forening på Havnen, men de har også den værdi, at de danner ramme for faste aktiviteter hele året. Hvor andre havne i flere tilfælde er plaget af hærværk, forebygger liv på Havnen året rundt dette.

En anden positiv effekt af strategien for Lynæs Havn er, at hvor der for 10 år siden var ca. 800 sejlere, er der i 2024 ca. 3000. Den forøgelse giver ressourcer til at lave endnu flere servicetilbud. I 2024 er der på en god dag i juli 100-150 gæster, hvilket der ikke var tidligere. Det skyldes også, at gæster har mulighed for at benytte Badehytten med sauna.

En anden investering, der tiltrækker folk, er legepladsen, som også særligt tiltrækker flere børnefamilier.

Vi spørger Gert, om bestyrelsen oplever en stigning i antal besøgende pga. gratis parkering. Gert oplever, at gæster ofte spørger, hvor de kan betale for parkering. Hertil er svaret; *"at det skal de ikke."* For på Lynæs Havn er der endnu ikke betalingsparkering. Men på længere sigt kan et øget antal af besøgende betyde, at der skal bruges flere penge til offentlige toiletter og rengøring af samme. Udgiften vedr. toiletforhold kan evt. dækkes via betalt parkering. F.eks. kan første time være med gratis parkering, hvorefter man betaler. Men det er ikke en beslutning, der er truffet.

Hvad udgør Lynæs Havn? Aktiviteter og livet ved vandet - samarbejde

Når vi kommer til spørgsmålet *"Hvad udgør Lynæs Havn?"* tager Gert udgangspunkt i tiden op til bestyrelsens strategiarbejde. Han fortæller, at de brugte en del tid på at lave visionsarbejde, inden de fastlagde en strategi. Arbejdsspørgsmålet var: *"Hvad skal det være for en havn?"* Det er en overvejelse, som holdes op mod, hvad Hundested Havn, Rørvig Havn og andre havne kan. Resultatet blev at, der adskiller Lynæs Havn, er aktiv brug af vandet. I Lynæs er det unikt, at der er en helt flad strand. Det betyder, at man trygt kan bade og sejle i fjorden uden fare for bølger, der bliver for store.

I forhold til aktiviteter og liv ved vandet, har Havnen et godt samarbejde med Jeppe og Johan på Surfcenteret, da flere af deres tilbud har vandet og det aktive liv som omdrejningspunkt. Ligeledes skaber de forskellige klubber på Lynæs Havn rammer for aktiviteter ved vandet.

Gert fortæller, at de i bestyrelsen ser det sådan, at Havnen leverer infrastruktur for klubberne, og klubberne skaber rammer for aktiviteter, der skaber liv på Havnen.

Samtidig støtter Havnens bestyrelsen op om, hvordan de kan videreudvikle livet på Havnen, så klubberne og deres medlemmer trives endnu mere. Gert giver som eksempel, at Badeklubben ønsker at udvide med et klubhus overfor saunaen grundet stor tilslutning af medlemmer, og dette støtter bestyrelsen.

Gert fortæller om et af hans egne projekter. En idé han fik, der kan skabe mere liv på Havnen. Han taler om de to sheltere, som ligger bag Lynæs Sejl- og Kajakklub. Oprindeligt byggede de dem for at støtte kajakroerne, da de manglede en mulighed for at campere og overnatte. De to sheltere gav dem, der ville sejle i Roskilde- og Isefjord uden for meget grej, mulighed for at overnatte. Det var deres oprindelige formål. Det har dog vist sig, at det primært er vandrere og gæster fra land, der bruger dem, og det er også okay. Der er ikke planer om flere, men de to bliver flittigt brugt.

I samme område planlægges en arealudvidelse. Lokalplanen fra 1991 viser, at der er tænkt en udvidelse mod øst med et større havnebassin, så Havnen kan blive større med plads til flere både.

Pladsmangel på Havnen

Men det er ikke den udvidelse, som bestyrelsen ønsker. De har pladsmangel, da bådene står alt for tæt, og det er Gerts frygt, at der engang går ild i en af bådene om vinteren, når de står på land. Glasfiber er meget brændbart, og ilden kan hurtigt sprede sig. Formålet er derfor at give mere plads til bådejerne og at lave brandbælter o.l. for bedre sikkerhed. Efterspørgslen er stor, hvorfor de har fået tilladelse til at udvide mod øst med 6500 m².

Vi spørger Gert, hvad der gør Lynæs Havn til noget særligt, og da han også er bådejer, svarer han ud fra den vinkel. Han fortæller, at han tidligere har haft en båd liggende i Vedbæk Havn. Men da den lå ud til Strandvejen, kunne man hele tiden høre trafikstøj. Til forskel kan man ikke høre hovedvejen fra Lynæs Havn. Her hører man måske måger og vind, men ikke biler. Det er de lyde, som han forbinder med at have fri - nu er det ferie. Det er det, som Lynæs Havn kan. Der er en ro, som man ikke finder mange steder, og samtidig er der en flot natur - bl.a. fjorden og skrænterne. Det er en balance mellem de aktiviteter, der foregår, og den ro og harmoni, der er i naturen på Havnen.

Årets havn 2023

"Så hvor er Lynæs Havn på vej hen?" Gert fortæller, at i 2023 blev Lynæs Havn valgt ud af 307 havne som "Årets Havn". Det hænger sammen med hele den rejse, Gert har fortalt om, hvor de fokuserer på interessegrupper i forhold til, hvorfor de kommer her og hvorfor de fortsætter med at komme her. Den rejse vil bestyrelsen fortsætte, og Gert siger, at ambitionen er at gøre Lynæs Havn til Danmarks bedste havn. Man skal få en oplevelse for livet ved at være her; *"Hvordan sikrer man det?"* Det gør bestyrelsen ved at koordinere og se på input. Han giver som eksempel

Havnens Dag. Her inviterede de gæster til at få lavet en T-shirt med ”Årets Havn” på betingelse af, at de udfyldte et papir med tre gode ideer til, hvordan Lynæs Havn kunne blive endnu bedre.

Havnens brugere har indflydelse og mulighederne er mange

Der indkom en masse forslag. Forslagene tegner et billede af kundesegmenteringen og af, hvad de interesserer sig for. Der hvor der er mange fællesnævner, prioriterer Havnen forslagene. Ideen med et idékatalog genereret på Havnens Dag er med til at gøre Havnen bedre. Dermed sørger bestyrelsen for, at Havnens brugere har indflydelse på Havnens retning.

Af samme grund finder Gert det svært at svare på, hvor Havnen specifikt er på vej hen. Han fortæller, at de på næste bestyrelsesmøde ser på deres vision i forhold til, om den stadig er lige så aktuel i dag, som den var for 9-10 år siden. Hvor visionen ikke længere passer, ændrer bestyrelsen den med udgangspunkt i idékataloget. På den måde opkvalificeres idékataloget. Når forslagene evt. skal implementeres, ser de som tidligere på: *”Hvad vil det koste? hvor hurtigt kan det laves, og hvor meget gavner det?”*

Som eksempler på nogle af de forskellige ideer nævner han: En vandrutsjebane, en platform forankret ca. 20 meter ude i vandet og en livredder mm.

Gert opsummerer, at alt i alt er det den måde, de arbejder på. Havnens personale sørger for driften af Havnen, og bestyrelsen sørger for den strategiske udvikling.

Tak til Gert for spændende indsigt.

Lynæs Sejl – og Kajakklub 2024

“Den glæde jeg altid selv har haft på Havnen, vil jeg gerne give videre til andre”.

Citat: Stig Vilhelmsen, 2024.

Vi interviewer Stig Vilhelmsen, der er arkitekt og har tegnestuen; Lynæs Tegnestue, som har kontor i Lynæs ikke langt fra Havnen. Han fortæller om sine minder fra sin barndom på Havnen og om hans involvering i at give Havnen det løft i 2012, som har været med til at gøre den til det, den er i dag. Her er Stigs fortælling om sin tilknytning til Lynæs Havn:

Opvækst ved vandkanten

For Stig udgør Lynæs og ikke mindst Lynæs Havn rammen for mange af hans livs minder. Som barn og ung legede han på Havnen, siden fik han som arkitekt indflydelse på Havnens udformning og gennem voksenlivet har han nydt og nyder fortsat den lille spændende havn med de smukke udsigter. Et fiskerleje hvor tiden ikke løber om kap med nogen.

Som dreng mødtes Stig ofte med en gruppe af jævnaldrende på Lynæs Havn. Om sommeren var mødestedet ofte de sten der fører ud til fyret, fordi de er sydvendte og altid var varme. Lynæs Havn var en tryk ramme og de legede, fiskede, lærte at svømme og sejle, her var ro, sjov og eventyr.

For sine konfirmationspenge købte Stig en Lynæs jolle ”Gammel Marie”, af den lokale ”Fut-Jensens” søn Henrik Wamsler. På det tidspunkt havde han ikke en bådplads til jollen, i stedet lå den for svaj ved stejlepladsen ude i Store Karlsminde. Her var i øvrigt tidligere handelsplads for vikinger. Senere anskaffede Stig sig en Lynæs jolle på 14 fod som han havde liggende i Lynæs Havn sammen med de andre ”14 fødder”. Det blev et nyt omdrejningspunkt. Stig mødtes med andre, der også havde Lynæs joller: Susanne og Henrik Alling, Lars Højsgaard, Anders Snack, Jette Bagh, Wulle, Peter Møller og Bendt Maltha, m.fl. Der opstod gode venskaber og oplevelser.

De sejlede ud i området mod Rørvig, Roskilde og Holbæk på udflugter og kapsejladser. Men fælles for deres aktiviteter var at Lynæs Havn var samlingsstedet for dem, og det var der, man var. For Stig var Lynæs Havn og fjorden mod Store Karlsminde den foretrukne ramme for at sejle og bade, her kunne man finde hinanden.

Stig fortæller, at Lynæs Havn også dengang var en levende havn – der skete noget. Der var aktivt fiskeri med salg af fisk direkte fra kuttere og joller. Det bragte folk til Havnen og skabte liv.

I tråd med det, er det specielle ved Lynæs Havn, at den er inkluderende. Stig tilføjer, at da han var ung og besøgte Havnen, var det en lille havn, den var hyggelig, og der var liv, det er Lynæs Havn stadig, men

på en anden måde. Han fortæller, at man foruden fiskeriet og badegæsterne kunne møde lokale som tidligere nævnte ”Fut-Jensen”, der på det tidspunkt var togfører og en dygtig fortæller. ”Fut-Jensen” kunne historier om Havnen, fjorden og området og han fortalte gerne.

Senere da Stig blev ældre og kom tilbage efter kostskoleophold, var der en anden atmosfære, på Havnen. F.eks. blev der i løbet af 80’erne rejst vindmøller på Havnen, og de kom til at spille en rolle for Stigs inddragelse i Havnens udformning ca. 30 år senere.

Noget må der til – nænsom forandring

I starten af 10’erne henvendte Havnens bestyrelse med Gert Møller som formand sig til Stig. Bestyrelsen så et behov for at give Havnen et løft. Der kom ikke mange besøgende, og der var økonomiske problemer. På det tidspunkt var der på Sjælland ikke megen fokus på at sejle, så havne risikerede at lukke og dreje nøglen om.

For at få inspiration og hjælp til processen henvendte man sig til Stig, da han er arkitekt med tegnestue tæt ved. De mange minder og erfaringer fra Havnen viste sig at blive en fordel for processen hvor en værdi bl.a. bliver at bevare Lynæs Havns originale funktioner og udtryk. Stig udtaler; *”det er vigtigt at være åben for fremtiden, men også at anerkende at fortiden kan inspirere nutiden”*.

Målet for projektet blev at arbejde med fokus på aktiviteter i, på og omkring vandet. Aktiviteter der skal favne både vand- og landgæster. Det gør også udbuddet af aktiviteter anderledes end på Hundested Havn, hvor det i højere grad er lagt vægt på; gallerier, minigolf, forretninger og restauranter. Med kun to kilometers afstand kan de to havne således supplere hinanden. På den måde er det ideelt.

For at nå målet trækker Stig bl.a. inspiration fra Sverige og fortæller, at svenske havne bl.a. i skærgården forbi Gøteborg er fyldt med liv og aktivitet. Det er steder hvor folk mødes og spiser. Han pointerer, at der på Havnene sælges meget forskellig mad. For svenskerne er Havnene et naturligt mødested. Det er i den ånd, at han ønskede sin udformning af Lynæs Havn.

Ideskitse og projektbeskrivelse bliver til

Efter henvendelsen fra havnebestyrelsen tegner og fremlægger Stig et skitseforslag over de ideer han har, ud fra konceptet om at gøre Havnen mere levende, som et sted hvor man mødes.

Det gennemgående træk for ham er, at der i hele projektet findes en tråd af autencitet og enkelhed.

Efterfølgende blev der udarbejdet en endelig ideskitse og et katalog med projekter og det holdt man sig til i samråd med bestyrelsen.

Stig fortæller, at bestyrelsen var inspirerende og spændende at arbejde sammen med.

Ønsket om et autentisk og enkelt udtryk understøttes bl.a. af farvevalg til bygningerne. Med ønsket om at bevare et traditionelt udtryk besluttes farveskalaen; sort, hvid og svenskrød.

På samme tid skaber det enkle farvevalg også en ramme for ro, uden voldsomme farvestimuli. Sort males gerne med træbjærene så duften af gammel havn fortsat fornemmes.

Derudover er der samtidig en lavpraktisk begrænsning, idet der ikke er mange penge at gøre godt med.

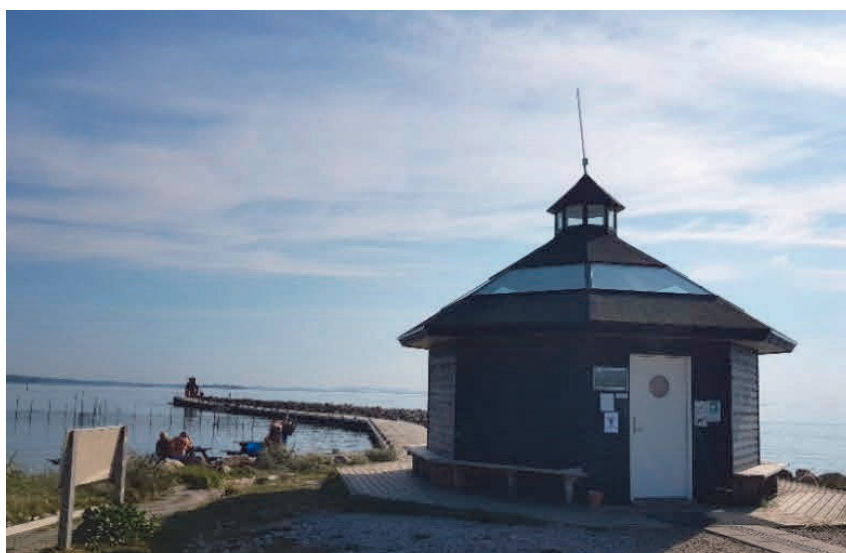
Som en væsentlig del af projektet inddrages fundamentene fra vindmøllerne. Bl.a. etableres det første badehus, et badehus med sauna på det sydligste fundament.

Badeklubben får et badehus med sauna

Badehusets signatur er den runde kantede form, med glas i taget og en lille lanterne på toppen.

Stig fortæller, at havde vindmøllefundamentene ikke stået der fra tidligere, havde han næppe fået tilladelse til at etablere badehuset derude. Vindmøllens fundament kan ses indvendig i badehuset. Stig tegner også badebroen der går fra badehuset og ud til og rundt om fyret.

Badehuset og tilstødende badebro blev dygtigt og med stort engagement opført af professionel - og frivillig arbejdskraft.

Badebroen enkel og funktionel

Udgangspunktet for broens design er, at den skal være handicapvenlig og dermed tilgængelig for alle uanset funktionsniveau. Og man skal kunne sidde og ligge på badebroen eller stenene uden at det hindrer andre i at komme omkring på badebroen.

Stig fortæller, at da han var dreng, gik man på en planke der var placeret på stenene for at komme ud til fyret – dengang var der noget dybere ude ved fyret end der er i dag. Det var således ikke helt ufarligt at gå derud.

Kort sagt er badebroen designet med megen brede, der skal ikke kun være plads til men også mulighed for adgang for alle.

At "Schreibe"

I udformningen af broen benytter Stig en teknik fra tømrerfaget der kaldes "at Schreibe" – en tradition, der kommer fra Naverne.

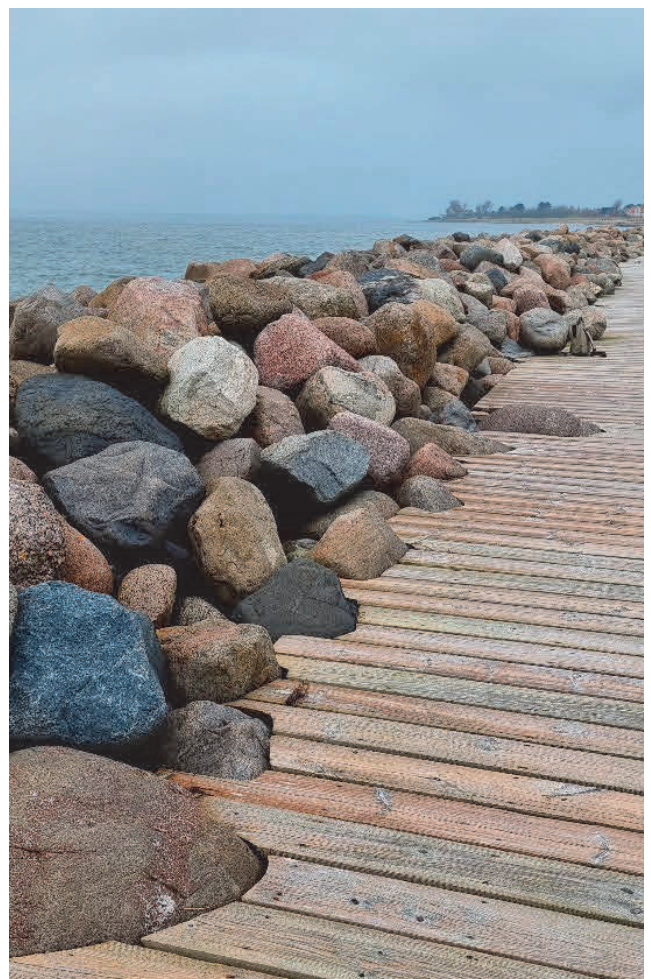
Ordet er tysk og betyder at skrive, idet man "skriver" stolpen eller træet, så det går så tæt på stenene som muligt.

Teknikken bidrager til at man kan være mindre urolig for at tabe noget mellem planker og sten, når man sidder og nyder en pipe tobak eller solen.

Selve tegnearbejdet på badebroen går nemt. Da først idetegningen til den var godkendt, var det kun at gå i gang.

Men selve processen med at få godkendelsen var lang.

Stig fortæller, at kommunen skulle godkende, Kystdirektoratet skulle godkende - de havde til huse i Frederikshavn, Roskilde Vikingskibsmuseum skulle godkende, og der var flere andre lignende instanser, der skulle ind over i forhold til godkendelse og etablering af badebroen.

En lille sjov ting

Stig fandt aldrig rigtig ud af, hvorfor Roskilde Vikingskibsmuseum skulle ind over, men de godkendte med glæde etablering af badebroen, da Stig oplyste at broens midterstykke i længde og højde er designet så Havhingsten kan ligge til og proviantere på Lynæs havn.

Havhingsten er Vikingskibsmussets største aktivt sejlene vikingeskib.

I dag er der etableret en badetrappe på badebroens midterstykke, så om der fortsat er mulighed for, at Havhingsten kan ligge til, er usikkert.

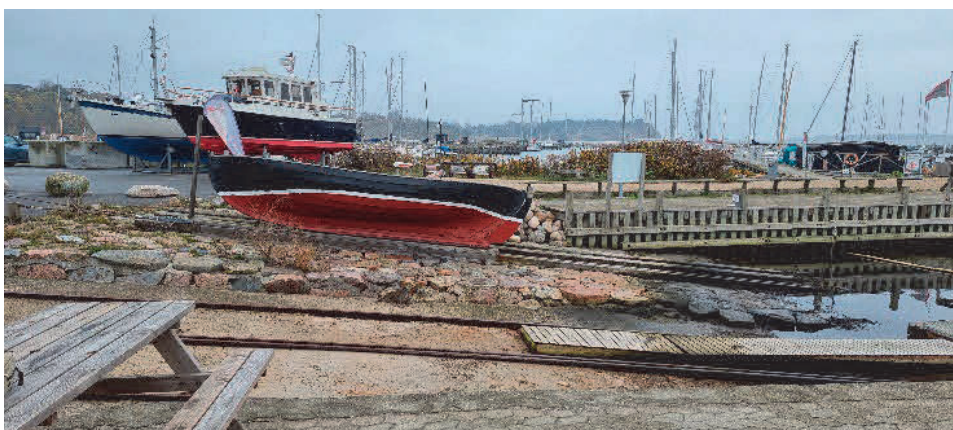
Der går ikke lang tid, før Stig og andre oplever effekt af badebroen og badehuset med sauna. Man ser mange besøgende på Lynæs Havn, der går en tur ud på broen og unge mennesker der ligger på plankerne, sidder på stenene, snakker, går i vandet og hygger sig og den lokale badeklub får hurtigt flere og flere medlemmer. Stig oplever, at folk har taget broen og Havnen til sig.

Selvom Havnen giver plads til større både, så er der også andre steder, hvor aktiviteterne foregår. Her fremhæver Stig bl.a. at særligt Surfcenteret med Strandbaren og Lynæs Madbar har gjort en stor forskel og trukket rigtig mange folk til Havnen. Familien Ingversen har med deres forskellige indsatser gennem årene haft og har fortsat stor betydning for Lynæs Havn. Med dem og badebroen kan man sige, at området for aktiviteter strækker sig fra den gamle Købmandsgård, hvor Surfcenteret har base, til fyret - hvor badebroen ender.

Beddingen, den eneste i Danmark

På Lynæs Havn finder man også beddingen et slæbested som Stig restaurerede i samarbejde med Nationalmuseet, Peter ”Skræk” Lassen og Frederik Wedel Heinen. Nationalmuseet blev inddraget for at bevare autencitet.

Slæbestedet er det sidst bevarede slæbested i Danmark, af sin art. bl.a. kendetegnet ved brug af egetræ og en særlig kombination af belægningssten.

Mulighed for bespisning

Stig tegnede bygningen der i dag huser ”Fjordens Café og Ishus”, hvor bygningen er placeret, stod tidligere det gamle kabeltræk der trak fistekuttere op.

Til den gamle fiskehandel tegnede Stig en tilbygning der i dag huser Restaurant ”Lynæs Fisk & Steak house”.

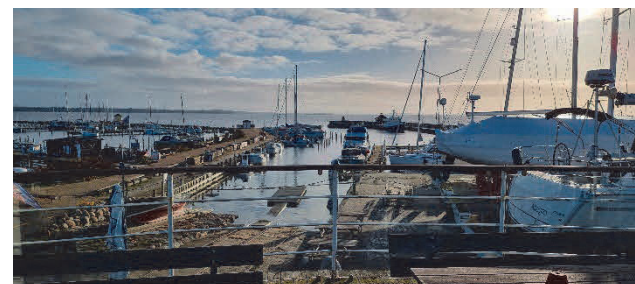

Bådelauget fik udsigt

Til Bådelauget tegnede Stig en balkon med inspiration fra et skibsdæk også her faciliteres til mulighed for bedre at kunne mødes på Havnen, herfra med udsigt til Frederiksværk, Rørvig og Alholm.

Vel nok Havnens bedste udsigt.

Drømme, visioner og muligheder

Vi spørger Stig, om han har drømme eller visioner for fremtiden på Lynæs Havn både som privat person og som professionel arkitekt. Han fortæller, at det er svært at adskille det personlige og det professionelle ift. Havnen, da han er for involveret i dens DNA. Derfor er alt, som han udarbejder på Havnen mere end blot streger på et stykke papir. Stig siger; ”*Lynæs Havn ligger mig på sinde*”.

Han ser Havnens nuværende kurs som positiv. Den fungerer godt, og Stigs ønske er, at Lynæs Havn udvikler sig nænsomt og i et roligt tempo, hvor den udvikler sig med de folk, der bruger Havnen.

Stig ser fortsat Havnen som et relevant samlingspunkt for folk og siger: ” *at det bør den være*”. Kan det fortsætte ser Stig muligheden for, at Havnen forbliver et godt sted at opholde sig.

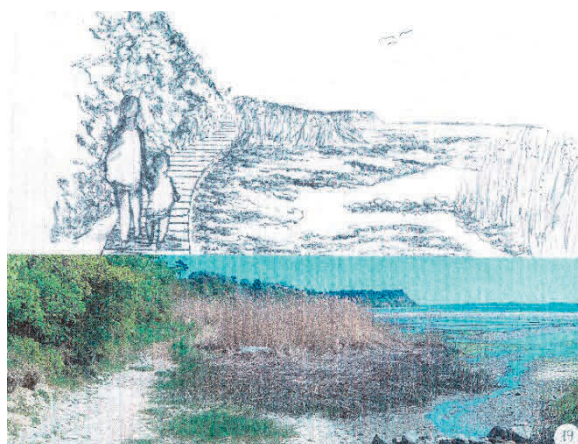
Stig ser det som et kedeligt alternativ, når andre havne river ældre bygninger ned for at opføre f.eks. nye lejligheder og parkeringsarealer.

Hvis det kan undgås på Lynæs Havn og man kan erkende at Lynæs Havn har en størrelse der giver muligheder men også begrænsninger, så skal det nok gå.

Deri er også et behov for at erkende, at der skal være plads til gæster i biler. Men er der ikke flere ledige parkeringspladser, må man parkere et andet sted og gå ned på Havnen eller tage til f.eks. Hundested Havn eller et andet sted. I Halsnæs kommune har vi heldigvis meget vand og skov omkring os. Som lokale har vi muligheden for at cykle eller gå til Lynæs Havn. Stig mener det er vigtigt, at man ikke gør vold på sig selv og Havnen, for at få flere pladser dernede, det kan blive for tæt.

Havnen udvider området ved shelterne og vil bruge arealet til at have både på land, en idé der samler Havnen, syntes Stig.

Stig fortæller, at da han lavede projektet med ideer for Lynæs havn, tegnende han også en mulig forbedring af stien ved Boes kilde, således at man kan gå tørskoet langs vandet fra Lynæs Havn til stejlepladsen ved Store Karlsminde.

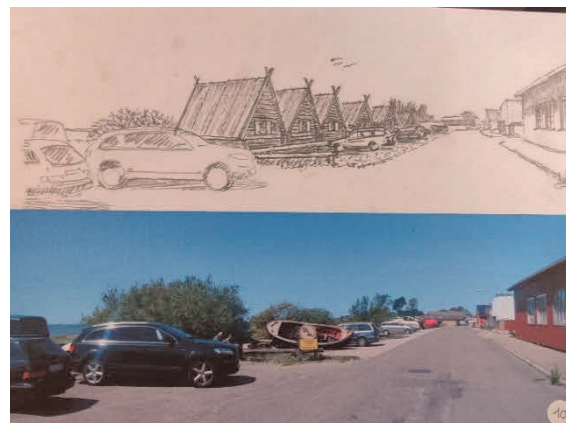

Stigs forslag er en gangbro af samme type som badebroen, visse steder hævet over vand og sten.

En idé var også at etablere mulighed for overnatning på Lynæs Havn.

Derfor tegnede Stig havnehytterne som en del af projektet.

Hytter kunne f.eks. placeres langs vejen ved indgangen til Strandengen.

Stig ser fortsat havnehytter, gerne mobile som et evt. aktiv for Lynæs Havn.

Det lykkedes - Lynæs Havn fik flere brugere og gæster

Projektet på Lynæs Havn er afleveret, i praksis er det sluppet og Stig oplever stor glæde ved alt det han oplever på Havnen. Pga. alt det, som han selv og andre har tilført Lynæs Havn.

Blandt andet ser Stig Surfcenteret som et fantastisk sted, der er rigtig godt udført - både i koncept, bygninger og koncerter.

Men særlig brugen af badebroen og badehuset gør naturligvis Stig stolt og glad. Han fortæller: ”*Det at tingene virker og bliver brugt gør mig glad*” og han oplever at ting der bruges bliver smukkere. I forhold

til det oprindelige projekt er det interessant at se hvordan der opstår spændende ”knopskydninger” f.eks. den nye sauna og redningstjenestens base.

At det virker på Lynæs Havn tilskriver han også naturen i området. Stig mener ikke, at man kan adskille natur og hhv. havn og menneske. Det hører sammen, både vandet omkring Havnen og skrænterne og klinerne ned langs fjorden og menneskene der benytter Havnen.

Hvis der er en ting ved Havnen, som Stig er lidt trist ved, så er det manglen på fiskere. Han tilføjer som undtagelse og en formildende omstændighed den lokale ”Jan Elektriker”, der med sine bundgarn og sit grej, tilfører Havnen identitet og liv.

Men Stig kunne godt tænke sig, at der er kuttere og flere joller dernede, som i gamle dage, med salg af fisk fra kajen.

Arkitekt og baggrund

Til slut spørger vi Stig om hans baggrund som arkitekt og om, hvad der gjorde, at han valgte netop den vej. Han fortæller, at det i virkeligheden er et spor, som hans forældre og bedsteforældre har lagt. Stig er født og opvokset i København men holdt alle sine ferier hos bedsteforældrene i Hundested. For Stig var muligheden for fisketure og leg ved vandet tæt på skoven væsentligt sjovere end mulighederne i København.

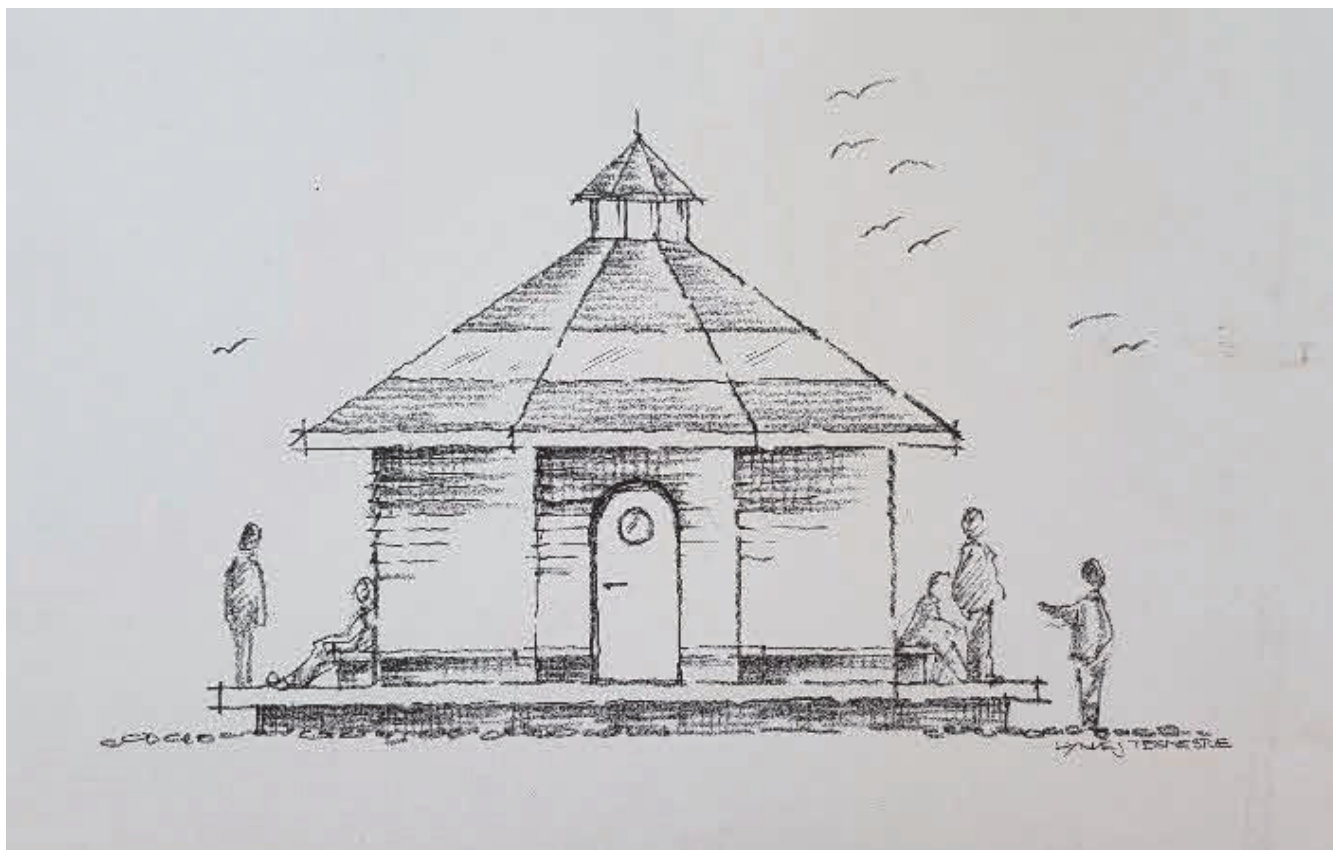
De hyppige besøg gav mulighed for at skabe relationer og Stig fik en del kammerater i Hundested, og da Stig og hans forældre senere flyttede til Lynæs, blev tilknytning ret dannende for, hvordan Stig i dag ser på tingene.

Samtidig var hans far arkitekt, et arbejde Stig fandt spændende. Stig er desuden god til at tegne og male, og derfor tog han valget, at han også selv ville være arkitekt, men han ønskede at vide, hvad han talte om, når han i sidste ende skulle bygge noget, så Stig valgte at uddanne sig til tømrer. Det har givet ham en praktisk ballast.

Som uddannet tømrer flyttede Stig til Haslev, hvor han boede på kostskole og blev byggetekniker, derefter flyttede han til København og uddannede sig til bygningskonstruktør – de to uddannelser gav Stig den tekniske ballast. Herefter søgte Stig ind på Akademiet hvorfra han blev arkitekt med overbygningen: ”Visuel kommunikation”. Her oplevede Stig glæden ved selv at få lov til at udforme og designe. Senere uddannede Stig sig til bygningssagkyndig og energikonsulent.

Stig opsummerer, at det er naturlig lyst og glæde ved fagområdet, samt det at kunne tegne og male, der er bærende for hans valg af karriere som arkitekt.

Med mange års erfaring og inspirationer som ballast er glæden fortsat lige stor, når Stig sætter sig ved tegnebordet i Lynæs.

Tak til Stig for indblik og spændende billeder og tegninger.

"...som sport er surfing individualisternes højborg. Det er jo every man for himself."

Citat: Johan Ingversen, 2024

Vi har interviewet Johan fra Lynæs Surfcenter, som han driver med sin bror Jeppe. Deres forældre flyttede til Lynæs Havn, da han var 10 år. Nu er han 30 år, og han har boet i Lynæs lige siden. Følgende er hans fortælling:

Lynæs Havn er Johans barndomshjem

Johan fortæller, at Lynæs havn for ham er hans barndoms hjem. Samtidig er det et aktivitetssted med vandet, Havnen og naturen som ramme, for mange mennesker der dyrker noget aktivt.

Fordelen ved aktiviteterne i Surfcenteret er, at man kan være passivt deltagende. Johan giver som eksempel, at det kun er ca. 5% af deres kundegruppe, der er surfere. De fleste surfere i Lynæs er fra lokalområdet. De øvrige gæster er familier og flere af dem er lokale, nogle er fra sommerhusområderne og andre fra København. Desuden har Lynæs Surfcenter også besøg af gæster fra Norge og Sverige.

Johan oplever, at der efterhånden er mange, der kender til Lynæs. Det går den rigtige vej. Han forklarer, at de taler om bæredygtig turisme, da det er en balancegang i hvor høj grad, der skal skabes aktivitet og i hvor høj grad, man skal give plads til naturen. Johan synes, at man skal huske de omgivelser, man er i.

Et sted for både lokale og turister

Det har altid været målet for Johan og hans bror Jeppe at lave et sted, hvor de lokale har lyst til at komme. Det ser Johan som kriteriet for et fedt sted – netop at de lokale kommer der. Så det ikke bare er en boble, der brister, når turisterne tager hjem. Af samme grund har de helårsåbent. Johan uddyber, at det i virkeligheden på kort sigt, slet ikke betaler sig at holde åbent hele året. Men i 2024 har Lynæs Surfcenter helårsåbent for andet år i træk. Vi spørger derfor, om de har kunnet se en forskel ift. første år?

Johan fortæller, at der er meget færre mennesker, men at det skal man bare acceptere. Det vigtige er at huske to ting: *”At man er der for de lokale, og at man kan holde på sit personale. Det er de to rettesnore.”* Og så handler det om at holde ud og imødekomme de to ting bedst mulig, uden at det bliver en alt for dårlig forretning.

Overordnet oplever Johan, at deres forår og december er blevet bedre, folk vil gerne ud, men i januar er det kedeligt. Som regel er det godt vejr fra maj til september, og højsæsonen ligger ca. seks uger midt i den periode, og det er her, at Lynæs Surfcenter skal sikre størstedelen af årets indtjening, og det gøres bedst, hvis man kan engagere de lokale.

Flyt tilbage til Lynæs

Johan forklarer, at deres personale nærmest allesammen er fra området, og at værdien i at få flere nye ud og surfe er, at de får en tilknytning til stedet og sporten. Samtidig er der dermed også en mulighed for, at folk senere flytter tilbage til Lynæs- og Hundestedområdet, hvis de har haft nogle gode børneoplevelser her.

Johan mener, at det er vigtigt at gøre noget for at unge, der fraflytter kommunen, har en god grund til at flytte tilbage senere. Det giver mening og er helt naturligt, at de unge flytter fra Lynæs, uddannelsesstederne ligger i de store byer. Af samme grund er behovet for at skabe de gode minder og oplevelser i Lynæs, så meget desto større.

Han erfarer, at flere og flere unge fortæller, at de kommer fra Lynæs, når de starter på deres uddannelse. Det mener Johan viser at de unge bærer en vigtig stolthed med sig, og at nogle af Surfcenteret initiativer allerede er lykkedes. I starten af maj 2024 havde Lynæs Surfcenter over 120 unge ansat om sommeren, de griber, danner og oplever et fællesskab.

Rammer for surfing i Lynæs

Johan fortæller, at de har instruktører, som underviser i kite - og windsurfing samt i stand up paddle (SUP) og kajak. Det er de fire discipliner, som udgør den primære del af Lynæs

Surfcenters tilbud. De henvender sig både til private, til firmaer og til skoler. Det er kun ca. 4% af de forskellige kitesurfere derude, der er tilknyttet Lynæs Surfcenter, resten er selvorganiseret. Surfcenteret danner i højere grad ramme for de forskellige surfers aktiviteter på havet.

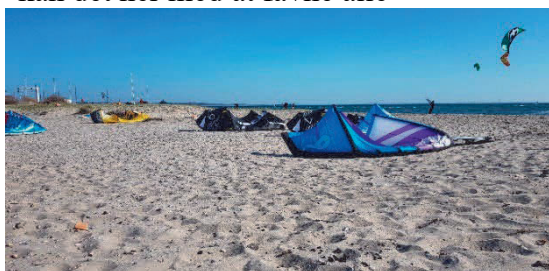
Det der gør Lynæs Surfcenters beliggenhed ideel er, at der er et stort lavvandsareal, hele vejen ud. Hvilket gør det meget lettere at være nybegynder. Det betyder også, at det skiller sig ud fra f.eks. Klitmøller, hvor aktiviteten også foregår på eliteplan. Løkken er mere en sommerhus by, og energiniveauet er noget helt tredje. I Lynæs er det lidt mere som en kravlegård, når man skal lære at surfe. Desuden er der en velfungerende redningstjeneste i Havnen – DSRS Lynæs, hvilket betyder, at det er sikre omgivelser at lære at surfe i. Johan tilføjer, at det er af samme grund, at de godt tør at tilbyde børnegrupper fra en vis alder, og grupper med yngre mennesker, generelt.

En anden del af det, der gør Lynæs Havn til noget særligt, er miljøet og naturen. Det gør, at der kommer gæster til Surfcenteret og Havnen både i og uden for højsæsonen. Det er ikke kun aktiviteterne, som centeret udbyder, der trækker folk derned, det er også selve rammen, som de ligger i. Det medfører, at man får et lokalmiljø, som faktisk fungerer, og som er meget mangfoldigt.

Johan fortæller, at mange, første gang, de besøger Surfcenteret, forventer at møde en masse unge mennesker, der sidder og hænger ud, mens de drikker øl. Der er også nogle af dem, men det er generelt en væsentligt bredere skare, man møde her. Det virker som om, at der er plads til alle og at det bl.a. er det, der gør Lynæs Surfcenter til noget specielt.

Generelt er surf kulturen meget territoriell. Johan forklarer, at der findes et udtryk, der hedder: "Locals only", som er kendt i hele verden.

Det betyder grundlæggende, at tager man en god "spot", så får man nærmest bank af de lokale. Johan fortæller, at det egentlig er det, som han ikke kan lide ved surfkulturen, selvom det præger det rigtig meget. Det bunder i, at der ikke er så meget plads. Men han synes, at Lynæs virkelig kan det her med at favne alle

12 års læringspointer

Johan fortæller, at i løbet af de år, hvor han og hans bror har haft Lynæs Surfcenter, har de lært meget. Da de startede det hele, var de begge 18 år. Overordnet har han lært, at det altid er en god idé at forhøre sig i lokalområdet og forventningsafstemme frem for at prøve sig frem og bede om tilgivelse bagefter. Han siger: *"Der får vi måske lige sadlet hesten, inden vi lige har tilladelse til at ride."*

Johan fortæller konkret om en stor sag, hvor han og Jeppe ville stille flere telte og hytter ud foran Surfcenteret. Set i bagspejlet skulle de have håndteret det på en helt anden måde. Johan pointerer, at den overordnede læringspointe var, at de skulle have talt med naboerne først.

Der er også andre interesser at tage hensyn til. Johan nævner bl.a. grænser for lydniveau og interesser fra f.eks. Dansk Naturfredningsforening og særligt også Dansk Ornitologisk Forening. Alt skal man have med i overvejelserne for at udvise hensyn.

Det er givende at følge de unges udvikling

Johan glædes over positive erfaringer i arbejdet med unge mennesker. *”Vi har rigtig mange unge mennesker ansat, særligt i aldersgruppen 14-22 år. Derudover få lidt ældre medarbejdere”.*

Johan fortæller, at det er interessant for ham at arbejde med den aldersgruppe, der er fart på, og det ser han som kendetegnende for generation Z, som de kaldes. De tror, at de er verdensmestre med det samme.

Johan er imod den offentlige debats fremstilling af den generation, fordi de bliver fremstillet som uvidende, som evigt siddende ved deres telefoner, og som uengagerede. Det er overhovedet ikke det, Johan oplever i Surfcenteret, de unge er alle meget engagerede mennesker, og Johan ser det som Surfcenterets ansvar at sikre de rette rammer og den rigtige struktur for at muliggøre de unges udfoldelse. Får de rettidig støtte, kan de flytte bjerge.

Det er en udviklingsfase, der for Johan har bibragt, den mest positive erfaring og oplevelse. Samtidig skaber de unge gode fællesskaber, og det er de i Surfcenteret meget stolte af at.

Da vi i maj 2024 interviewer Johan fortæller han at Surfcenteret netop har fået deres første eventkoordinatorelev, ønsket er at styrke fællesskabet, dannelsen og uddannelsen.

Eventkoordinatoreleven skal være i Lynæs Surfcenter i to år. Johan begrundet tidspunktet for elevens start med, at de nu har rammer og personale, der kan facilitere en ordentlig oplæring.

Et kollektiv på Frederiksværkvej

Lynæs Surfcenter har skabt et kollektiv på Frederiksværkvej. Der er 11 værelser, hvor de ansatte kan bo. Tanken er at styrke fællesskabet blandt medarbejderne og sikre muligheden for ansættelser. Johan fortæller, at de har haft problemer de sidste år, der opstod en form for efterårs-depression. Højsæsonen sluttede og størstedelen af personalegruppen tog hjem til København. Der var der kun 8 ungarbejdere tilbage, de boede hver for sig, det var hårdt at ”blive alene”. Det er det, som kollektivet skal hindre. Det skal forebygge depression og hindre, at fællesskabet smuldrer. For mange af de unge, er det fællesskabet, de er her for, såvel som for at lære noget.

Johan fortæller, at købet af kollektivet skal ses som en investering. Det er simpelthen et essentielt kriterie for at skabe rammerne for de unge. Lejlighederne er forbeholdt de ansatte. Dermed bibeholdes fællesskabet hele året, og det har vist sig også at være et rekrutteringsværktøj. Johan supplerer, at da eventkoordinatorelevstillingen blev slået op, fik de faktisk 50-60 gode ansøgninger.

Når Johan taler med andre fra samme uddannelse, får han at vide, at det ikke er normalt med den mængde af ansøgninger. Men som han selv siger: *"Vi kan tilbyde en fed arbejdsplads og et fedt fællesskab."* Dermed taler mængden af ansøgninger for, at Lynæs Surfcenter er et attraktivt sted.

Lokale ansatte skaber bidrager til bedre lokalmiljø

Mange af Surfcenterets ungarbejderne kommer fra lokalområdet, og derved inddrages lokalsamfundet i processen og bliver en vigtig del af Surfcenterets succes. Johan tilføjer, at der enkelte gange er praktikanter fra den lokale folkeskole, men generelt er skolernes praktikperioder planlagt uden for Surfcenterets højsæson og i hverdage, og derfor er det sjældent en mulighed at tilbyde erhvervspraktik.

Ift. grunddriften er det primært langsigtede elevforløb frem for kortsigtede, der prioriteres. Johan siger, at det oftest er forløb på to år men tilføjer, at Lynæs Surfcenter på sigt også gerne vil have kokkeelever, deres uddannelsesforløb er 4 år.

At give og få

På spørgsmålet om hvad Surfcenteret kan give de unge opsummere Johan. Det er en god arbejds- og dermed dannelsesplads, hvor man flytter ind og bor i f.eks. to år. Særligt for denne generation af unge handler det ikke så meget om, hvad de kan give os, men i højere grad hvad vi kan give dem. Det er en ting, man som arbejdsgiver i rekrutteringsøjemed må tage på sig, for de unge kan vælge og vrage. Men oplevelsen er dog fortsat, at hvis man giver de unge mulighed for at vise, hvad de kan, så møder man ambitiøse mennesker som gerne vil leve op til ansvaret. I Surfcenteret har de mulighed for at tage ansvar på en måde, som de måske ikke får andre steder.

Samtidig er rollen som arbejdsgiver også nuanceret. Johan fortæller, at flere af medarbejderne naturligvis er følsomme unge mennesker, og de har deres kriser. Her påtager Johan sig ansvaret for at hjælpe dem. Det er en balancegang, da der ofte er tale om at være leder for sine venner.

Den tid, de unge er tilknyttet Surfcenteret, er noget særligt, og Johan er klar over, at det er ét trin på vejen videre for de fleste. Størstedelen af medarbejderne er der 2-4 år og starter måske, mens de går i folkeskole, gymnasie eller har sabbatår. De fleste flytter efterfølgende til København. Der er nogle, der tager en uddannelse og kommer tilbage for at hjælpe om sommeren, hvilket er en stor hjælp, da det er der, at der er travlest. Det er anderledes med dem, der har lederstillinger i Surfcenteret. Han fortæller, at hende, der har været der i længst tid, har været ansat i mere end 8 år. Overordnet mener Johan, at fastholdelsesraten er ret god. Det er et tegn på, at de gør noget rigtigt.

Lynæs Havn – et andelsselskab

Vi spørger Johan, hvordan Lynæs Havn adskiller sig fra eks. Hundested Havn. Han fortæller, at det der er specielt ved Lynæs Havn er, at det er et andelsselskab med begrænset ansvar (AMBA). Det vil sige, at det er en foreningsdrevet havn. Der er 400 andelshavere, som vælger en bestyrelse, og den vælger retning og strategi.

Johan tilføjer, at de fleste havne til forskel ellers er kommunale. Her er det kommunen, der bestemmer. Andre havne er private, og det er Hundested et eksempel på. Her er der i højere grad et kommercielt fokus. Det er de tre forskellige modeller.

Johan fortæller, at på Lynæs Havn er den største interessant, Havnen selv. Den er selvejende, og det er foreningsmodellen. I praksis betyder det, at det er andelshaverne og bestyrelsen, der bestemmer. Johan oplever, at bestyrelsen har truffet nogle rigtig gode valg for Havnen – bl.a. at den nuværende udvikling tager højde for omgivelserne og tænker dem ind i aktiviteterne, da det sikrer, at man aldrig nogensinde ender som en kunstig havn.

Bestyrelsen de sidste år været gode til også at prioritere landgæster, selvom det ikke er et krav, og de har da også i den forbindelse mødt modstand på eks. generalforsamlingerne. De har fokuseret på bl.a. at sikre en god legeplads og den nye vandlegeplads. Johan fortæller, at Havnen hertil har sponsoreret 50.000 kr., og Havnens bestyrelsesmedlemmer har skaffet 150.000 kr.

Johan tilføjer, at fordi der er 400 andelshavere, kan det være vanskeligt at mobilisere udvikling. Han begrundet det med, at både bestyrelsen og alle andelshaverne skal have mulighed for at sige deres mening, og det er demokratiets akilleshæl, om man vil. Samtidig skal man som bestyrelse være modig nok til at tage nogle beslutninger og stå inde for dem.

Et andet eksempel på udvikling på Havnen er, at der er planlagt en udvidelse af et ekstra jordstykke ud mod øst ned langs fjorden. Det skyldes et behov for at have bådene på land om vinteren og en generel pladsmangel hertil på nuværende tidspunkt. Johan nævner, at det måske også kan give lidt ro på behovet for parkeringsmuligheder på Havnen, da arealet, som om vinteren bruges til både, kan blive frigjort.

Hvor er Lynæs Havn på vej hen?

Johan fortæller, at han overordnet ser Havnen fortsætte i samme retning mange år frem, for at den kan forblive de lokales område. Selv mener han, at Surfcenteret er den største kommercielle aktør på Havnen, og af samme grund præger de også noget af Havnens retning.

Bådeværftet er til salg, men der er ikke aftalt noget nærmere.

Dog er det ingen hemmelighed, at de i Surfcenteret håber på, at der kommer flere overnatningsmuligheder.

Flere faste gæster – året rundt

Johan fortæller, at fordi Surfcenteret også har Madbaren på Havnen, vil de gerne have flere besøgende, det kan overnatningsmuligheder bidrage til. Nuværende har Surfcenteret fem hytter, der også er åbne om vinteren. De arbejder på at få flere gæster også om vinteren. Johan giver som eksempel, at hvis de har tolv gæster overnattende over en weekend, så er det fast indtjening i restauranten fredag, lørdag og søndag, et betyder utroligt meget for grunddriften om vinteren.

Det er netop faste gæster, der skal sikre indtjeningen, og der behøver kun at komme 15, før det er en fornuftig vinterforretning. Og kan man samtidig få folk til at komme igen og igen, så er det rigtigt godt. Det betyder også, at man kan holde åbent flere dage, og at det kan blive et fast tilbud. Så ved at sørge for, at der altid er åbent, sikres en mere stabil kundebase.

Fra efteråret flytter mandskabet fra Strandbaren over til Madbaren og holder åbent der. Der arrangeres bl.a. fællesspisninger, møder, og der bliver holdt selskaber. Dog er det uden for højsæsonen mere en "low-key" drift, og i de perioder må man tænke lidt kreativt. I kontrast er der fra Kristi Himmelfartsdag åbent fra 8.00 til 22.00 hver dag. Det er der, at det skifter, da folk begynder at komme i sommerhusene.

Bølgen ud af byen

Vi spørger Johan, om han oplever, at de er kommet i mål med deres vision fra 2015. Han fortæller, at de dengang ville skabe en destination, og at den strategi de har lagt, har det som fokus. Johan siger, at de ville lave et mikroresort så at sige med små og nære oplevelser med et team. Det føler han, at de er kommet i mål med.

I visionen arbejder de desuden med "*bølgen ud af byen*". Heri ligger der at skabe aktiviteter uden for de store byer og dermed vise, at det godt kan lade sig gøre at lave noget på de her kanter.

Spurgte man nogen for 10 år siden, om de troede, at det ville kunne lade sig gøre, ville de ryste på hovedet. Af samme grund fik de også Madbaren til en billig penge, da der ikke var mange besøgende. En faktor for at det bliver en succes, er dog også, at det kun ligger en time fra København, og derfor bliver Surfcenteret en mulig destination for gæster derfra. Johan fortæller, at det vigtige er helårsdriften.

Hvis man ikke kan lave en helårsdrift, så kan man ikke lave en professionel forretning. Det tager tid at ansætte nye folk hvert forår, inden ansættelsesprocessen er ovre, er man i juli måned.

Samtidig er det svært at forbedre sig, da det ikke nødvendigvis er de samme, der vender tilbage hvert år. Men hvis man kan lave en helårsforretning, så kan man øve sig om vinteren. Man kan blive bedre til det, man laver og lave nogle bedre produkter.

Vi takker Johan for at deltage i interviewet og for, at vi måtte være på Lynæs Surfcenter, mens vi fra Aktiviteten arbejdede med vores projekt.

"Vi blev kåret til årets havn sidste år. Det havde vi ikke lige set komme."

Citat: Morten Frederiksen, 2024

Vi har interviewet Morten, der arbejder som havnefoged på Lynæs Havn. Han fortæller om nogle af sine oplevelser og opgaver på Havnen, da han har haft stillingen siden 2009. Følgende er hans fortælling:

Havnefoged i 15 år

Morten fortæller, at Havnen for ham udgør en stor del af hans liv. Han er havnefoged, og det har han været siden 2009. Efter en tænkepause tilføjer han: *"Ja faktisk 15 år."*

Morten fortæller, at Lynæs Havn er som et barn for ham.

Som havnefoged er det Mortens opgave at passe Havnen og sørge for den daglige drift. Det er både ude på pladsen, og administrative opgaver på kontoret.

En havnefoged får Havnen til at fungere

Opgaverne er mange. Bl.a. sætter Morten bådene i vandet, står for, at de bliver taget op igen og sørger for, at der er orden på Havnen. Desuden er det hans ansvar at sørge for, at gæsterne betaler havnepenge. Overordnet er det en havnefogeds job at sikre, at det hele fungerer.

Morten er på Havnen hele året, men den travleste periode beskriver han som perioden fra april og til oktober. Det er absolut dér, der er mest aktivitet på Havnen. Morten kigger ud af vinduet og tilføjer: *"Og så er der mere drøn på i dag."*

Havnen er unik og børnevenlig

Grunden til at Morten har været havnefoged netop her i 15 år, og det der gør Lynæs Havn unik er, at der her tilbydes noget mere børnevenligt, og at der er fokus på naturen samt fred og ro. Han tilføjer, at det liv, der rører sig på Havnen, bl.a. er et aktivt sejlerliv, dog stadigvæk på et niveau hvor vi ikke altid har voldsomt travlt.

På spørgsmålet *"Hvor Havnen er på vej hen?"*, svarer han: *"Fremad."*

Vi spørger Morten, om der er noget af Havnen, som der er i gang med at ekspandere, eller om der er planer om noget lignende.

Morten fortæller, at selve Havnen ikke bliver udvidet, fordi de er på et niveau på cirka 500 både, og det er de på nuværende tidspunkt tilfredse med. Planen er til gengæld at udvide landarealet, i området fra shelterne og ned mod Boes Kilde, hvilket der er givet tilladelse til. Han forklarer, at det vil blive udvidet med omkring 6.000 kvadratmeter i efteråret 2024. Dermed kommer der mere plads til både på land, især om vinteren.

Morten tilføjer, at de ikke må bruge det udvidede areal til parkering, da det er et fredet område. Men at de må bruge det til at parkere både om vinteren. Det gør, at de kan frigøre nogle andre pladser.

Vi spørger Morten, om han kan nævne en særlig hændelse i sit virke som havnefoged, hvor han blev overrasket eller tænkte: *"Det havde jeg ikke set komme!"* Han fortæller, at det at de blev kåret til Årets Havn i 2023. Det havde han ikke set komme, men han blev virkelig glædeligt overrasket.

Aktiv ferie i Danmark.

Siden Covid-19 oplevede Morten et vendepunkt, flere og flere er begyndt at holde ferie i Danmark. Det betyder flere besøgende på Lynæs Havn, ifølge ham en tendens, der ikke ser ud til at stoppe lige foreløbig.

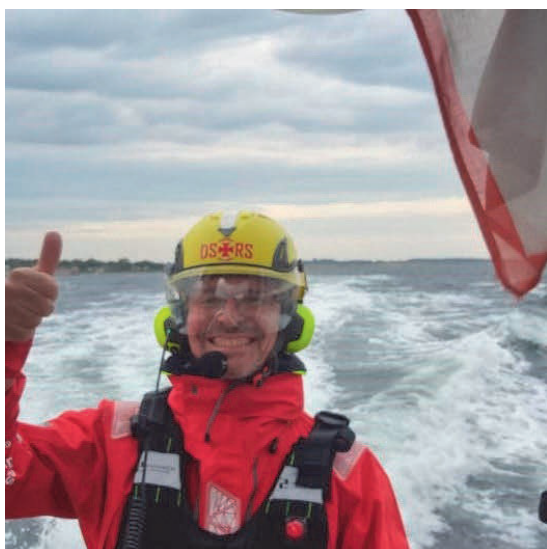
Et andet aktiv, der trækker folk til netop Lynæs Havn, er kranen ved beddingen. Den har bl.a. gjort, at de får besøg af flere og flere udenbys både, der kommer hertil for at få båden op. Dertil kommer, at de efterfølgende kan få båden serviceret. Morten understreger, at kranen er god, fordi den giver sejlene en mulighed for optagning, som de ikke kan få andre steder i området.

Vi takker Morten for hans inspirerende tid.

"Det vigtigste er at redde liv og redde det, som vi kan."

Citat: Kim Folke Larsen, 2024

Vi har interviewet Kim fra Dansk Sørednings Selskab (DSRS) Lynæs, hvor han er tilknyttet som frivillig. DSRS er et søredningsselskab, der blandt andet opererer ud fra Lynæs Havn. Kim fortæller om selskabets historie, formål og styrker, samt om hvad det giver ham at være tilknyttet. Selv har han været tilknyttet DSRS i snart 2 år og deltager i mange redninger og aktioner. Følgende er hans fortælling:

DSRS' historie

Kim fortæller, at han er tilknyttet Dansk Selskab for Redning og Skibsbrud afdelingen i Lynæs (DSRS-Lynæs), men at selve konceptet startede i Sverige på et møde i Stockholm d. 1/7 i 1907, hvor man besluttede at oprette det svenske selskab, Svensk Selskab for Redning og Skibsbrud (SSRS). I Sverige er der i dag 74 stationer med ca. 2500 frivillige tilknyttet.

Qua at Sverige har en større kyststrækning, der skal dækkes, har de flere stationer end Danmark, hvor der er oprettet 13 stationer spredt rundt omkring i landet.

En af grundene til, at stationerne i Danmark blev oprettet var, at det svenske selskab også til tider oplevede, at de havde aktioner på dansk farvand. Dette behov førte til oprettelsen af en station ved Helsingør og i området deromkring. Kim fortæller, at de fejrer 20 års jubilæum i DSRS d. 1/9 i 2024.

Foruden at stationerne muliggjorde hurtigere redninger og bedre dækning af området i Østersøen, betød det for SSRS også, at hvis der blev oprettet stationer i Danmark, kunne vi selv assistere danske sejlere. Det medførte med tiden de i alt nuværende 13 danske stationer.

Finansiering

DSRS er en privat organisation. Det betyder, at der ikke tilføres offentlige midler. Det, der i stedet driver selskabet, er medlemmernes engagement. Selve finansieringen foregår via sponsorater og fonde.

Kim fortæller, at f.eks. båden, som DSRS bruger, er sponsoreret af Maersk, mens det er Tryg Fonden, der sponsorerer deres dragter. Redderne bruger to forskellige dragter: Én til, når vandet er under 16 grader, hvor de skal have tørdragt på med bamsedragt indenunder, og én til, når vandet er over 16 grader, hvor de bruger mindre sejlertøj.

Derudover bruger de altid redningsvest og andre sikkerhedsmidler såsom en lille sender, til hvis man selv falder i vandet.

Det betyder meget for et havnemiljø, at der er tilknyttet en søredningstjeneste. Det medfører både en sikkerhed og en tryghed, og nogle vil måske aktivt søge at sejle i et område, hvor DSRS ligger tættere på end i et, hvor der er langt til nærmeste station.

DSRS' stationer i Danmark

Kim fortæller, at de forskellige stationer i Danmark er spredt for at sikre et stort et geografisk dække som muligt. For eksempel er der i Jylland kun tre stationer, hvilket kan virke som få sammenlignet med på Fyn, hvor der er fem. I Jylland har vi Løgstør, Struer og Jules Minde, mens der på Fyn er stationer i Kerteminde, Bregør, Assens, Faaborg og Rudkøbing. På Sjælland er der lige så mange som på Fyn, fordelt på Vordingborg, Køge, København, Helsingør og Lynæs.

På DSRS' hjemmeside er et detaljeret kort med opmærkninger af hver stations territorium. I Danmark er det dog Lynæs-afdelingen, der har flest udrykninger.

Kim fortæller, at de allerede i år har de haft 125 udkald. I runde tal ender de som regel omkring 200 årligt, og i forhold til, at den samlede sum af udkald på landsplan er ca. 900 – i 2023 var der i alt 958 – så tegner det et godt billede af at DSRS Lynæs har betydning.

En udrykning for tjenesten i Lynæs kan have flere forskellige årsager, men den mest hyppige – omkring 70 % - er motorstop og grundstødninger. Derudover udgør skader ca. 13 %. Kim fortæller, at et eksempel herpå kunne være rorskade.

Kim var selv ude på et udkald torsdag d. 22/8. En sejler med en knækket mast lidt ud for Hundested. Det er ikke let for den sejlede, når masten først er knækket og ligger i vandet. Den vejer hurtigt 100 kilo eller mere alt efter bådens størrelse, og derfor måtte de ud, hente ham ind og trække ham i land.

Kim fortæller, at grunden til det større antal udrykninger fra Lynæs særligt skyldes fjordene – navnlig Roskilde Fjord. Når man passerer området omkring Ølsted, Frederikssund og Jyllinge, kan man hurtigt opleve mange lavvandsområder, og her skal man som sejlede være særligt sikker i sin navigation.

Når man sejler under Frederikssundsbroen, kan man blive nødt til at lægge bådens tårn ned. Det betyder, at seks skruer løsnes, for ellers går den på pga. radar og lign., som de har på, både for at kunne navigere, når det er tåget, men også hvis der er nogen, der sejler uden lanterner på.

Grundet sit virke i DSRS, sejler Kim ofte selv i fjorden, og at der ofte er udkald om natten, hvor han bliver kaldt ud og skal sejle mod Roskilde. Når de modtager et sådan udkald, er det afsted i fuld fart, og her oplever han ofte at sejle over 60 km i timen. Så det går hurtigt, og man skal ramme rigtigt.

Rollerne er fordelt

På en sådan aktion sidder der tre mand i båden med forskellige roller og funktioner. Der sidder en styrmand eller bådfører, en navigator, og så står der en redder bagpå. Den fordeling er altid gældende, og der er altid mindst tre mand afsted. Samtidig er styrmanden altid kun styrmand, navigatøren er altid kun navigator – indtil de når frem, hvorefter han har den forreste del af båden, og redderen har den bagerste del af båden.

Redderen gør reb klar, når de skal i gang med at trække en båd et sted hen på slæb. Som regel giver redderen rebet videre op til ham, der står foran. Hvis det f.eks. drejer sig om en båd, hvor motoren er i stykker, sejler de så tæt på med snuden, som de kan, og kaster rebet over til ham i båden og bakker væk igen. De vender rundt og får rebet sendt om bagved. Når de er klar, og den person, de hjælper, har hævet sit anker – hvis han har anker ude – gør de klar, sejler, og så strammes rebet stille og roligt op. Når de kan se, at rebet er ved at være spændt, giver de tegn til, at nu kommer

rykket altså. Det gør de for at hindre, at rykket kommer som en overraskelse, så den nødstedte falder over bord. Generelt er der fokus på sikkerhed både for at hindre ulykker og for at forebygge skader. Hvordan en konkret redningssituation forløber, varierer fra situation til situation, men som udgangspunkt er det rammen.

Ved grundstødning

Ved grundstødninger forsøger de ved ankomst at finde ud af, hvordan området er. Både for at finde den bedste rute, hvor de kan sejle ind til de grundstødte, da der er en grund til, at han står, hvor han står. For at undgå, at de selv strander, prøver de forskellige vinkler af for at komme over til ham.

Kan de ikke komme helt tæt på, sejler de så tæt på, som de kan, og i nogle tilfælde kan det være nødvendigt at bede den grundstødte om selv at hente rebet, hvis det f.eks. er inde på en meters vand. I sådan en situation må mandskabet fra DSRS ikke forlade båden. Hvis behovet er der, skal de have kontakt til en redningssvømmer, som skal med, og som er specielt uddannet. Det gør ingen forskel, om det kun er en meter, eller om det er dybere. Retningslinjerne er, at man ikke forlader båden, for i tilfælde af en ulykke, hvor mandskab fra DSRS kommer til skade, kan tjenesten stå i en skidt situation.

Kim fortæller, at de har forskellige metoder og redskaber til at få reb hen til en nødstedt. Eksempelvis har de en kastebold med en tynd line, som de kan kaste 20 meter. Desuden har de talt om at søge midler til en drone, der ville kunne flyve hen med rebet, hvor mandskabet i båden kan fjernstyre den til den nødstedte.

Kim fortæller, at han selv har oplevet at skulle trække en grundstødt stor flodpram, der vejede 30 tons. Prammen lå på 60 centimeter vand, og netop i den situation bad de dem om selv at komme ud. Det er også en vigtig del af redningsprocessen at tale med den grundstødte, sådan at de frivillige i DSRS ikke gør noget, som den grundstødte ikke er med på eller har godkendt først. I sådanne situationer skal de altid have hans accept, både for at forventningsafstemme men også i tilfælde af, at noget går i stykker.

Og det er ikke atypisk, at noget kan gå i stykker. For eksempel ved en grundstødning trækker de mange gange i masten, hvis det er en sejlboat, for at hæve kølen, så den nødstedte båd så vidt muligt selv kan sejle sig ud med egen motorkraft. Det er desuden det, der absolut giver mindst skader på båden. Hvis der er behov for ekstra motorkraft, kan DSRS' også både trække med.

At gøre en forskel

Når man er tilknyttet DSRS Lynæs som frivillig, afvikler man vagt fra kl. 18.00 – kl. 6.00 og fra kl. 6.00 til kl. 18.00. Det fungerer ved, at de tjekker ind på vagt via telefon og registrerer, hvilken rolle de tager. Kim er primært bådfører, og så er der en, som koordinerer aktioner. Det er ham, som f.eks. Joint Rescue and Coordination Center (JSCC) ringer til, og han ringer så til de vagthavende og sender dem afsted. Nogle gange er der fem på vagt, hvor der kun skal bruges tre – dog skal der altid være mindst tre på vagt. Her vælger koordinatoren, hvilke tre der skal sendes afsted.

Kommer der endnu en aktion umiddelbart efter, kan det være, at der sendes andre afsted, eller det kan være, at de, som er afsted, sendes direkte videre til næste opgave.

Af samme grund hænder det, at der er vagter, hvor man kan sejle 10 timer og er afsted hele tiden, f.eks. hvis man ligger i Roskilde, får en opgave i Gilleleje og efterfølgende ved Hesselø. Det er en konsekvens af opdelingen af territoriet, som DSRS Lynæs dækker.

Samtidig er fordeling af roller ikke mere fastlåst end, at der kan skiftes fra bådfører til navigatør til redder efter behov – f.eks. hvis alle tre på vagt har tjekket ind som navigatør. Og alle tre roller er nødvendige i løsning af opgaven. Bådføreren skal holde øje med vandet, og derfor er det nødvendigt, at navigatøren læser kort og laver evt. kursændring på skærmen, som bådføreren sejler efter.

Fællesskab – at hjælpe andre

Kim fortæller, at tilknytningen til DSRS på Lynæs Havn giver ham mange ting. De har et godt sammenhold. Han oplever at komme ud på en masse spændende opgaver, og så giver det ham en stor glæde at kunne hjælpe andre, som er i nød. Han uddyber, at der er forskel på at være kørt galt i bil, hvor man altid kan køre ind til siden og vente på vejhjælp, blive hentet eller kan tomle derfra – her kan man altid komme væk. Men på vandet er det noget andet. Ligger man derude i store bølger og mærker afmagten, møder han flere gange folk, som er fuldkommen i panik og som i flere tilfælde tror, at deres sidste time er kommet, mens alting vælter rundt omkring dem på skibet, og deres mast på mange kilo ligger halvt nede i vandet. Så er det i højere grad en følelse af håbløshed, han møder, og det kan være rigtig voldsomt.

Som eksempel nævner Kim et motorstop torsdagen inden vores interview, hvor masten lå i vandet, besætningen på båden var i panik og uden mulighed for at komme i havn uden hjælp.

Der kan også opstå situationer, hvor der er tilskadekomne ombord, og af samme grund har redningstjenesten forskellige midler til at yde førstehjælp. Han fortæller, at de bl.a. har forskellige forbindinger og et langt gult bræt kaldet et springboard med syv stropper, som de kan spænde én person fast på, hvis vedkommende har brækket arme, ben eller andet. Desuden er der i redningsbåden hjertestarter, brandslukningsudstyr, pumpe til at tømme båden for vand og store boltsakse til, hvis en mast er knækket. I den situation kan det være nødvendigt at klippe wiren over, og så bare lade masten ryge i vandet.

Kim tilføjer: *"Det vigtigste er at redde liv og redde det, som vi kan."*

Øvelser

Kim fortæller, at de i DSRS Lynæs deltager i såkaldte Search and Rescue (SAR) udkald. Omkring juli deltager han i en aktion i Rørvig, hvor en mand er druknet. DSRS bliver sendt over for at lede efter ham og koordinere både helikopter og søredning. I den slags aktioner er det nogle gange dem, der er først på stedet, som bliver tovholder på det hele. DSRS Lynæs er nogle gange først ude, så har de rollen at koordinere indtil en indsatsleder når frem og overtager.

Ved f.eks. større redningsøvelser er der nogle gange 3-4 både i vandet samt en helikopter, hvor de inddeles i mindre områder, som de hver især har ansvaret for at søge i. Her sejler de efter forskellige søgemønstre, f.eks. søgemønster A, hvor de sejler rundt i firkanter med måske 50 meter imellem hver søgning. Her er det særligt vigtigt at holde sig på sit eget område.

DSRS Lynæs – en vigtig samarbejdspartner

Derudover bruger flere samarbejdspartnere også DSRS til rådgivning, da de har lokalkendskab og bl.a. ved, hvordan strømmene går. Det betyder, at fremfor at flyve rundt uden retning, kan DSRS hjælpe med at angive, hvilken bugt en evt. nødstedt kan være blevet ført ind af. Det er med til at sikre, at der ikke spildes tid, og at redningen hurtigst muligt kommer frem.

I situationer med dårligt vejr og ringe sigtbarhed, hvor vinden f.eks. blæser med orkanstyrke, kan DSRS være nødt til at vurdere, at det er for usikkert. I de situationer sætter hjemmeværnet eller militæret ind i stedet, da de har større både.

Kim fortæller, at hvis man er interesseret i de forskellige aktioner, som DSRS Lynæs laver, kan man gå ind på DSRS' hjemmeside og vælge logbog - <https://dsrs.dk/logbog>. Hver gang de er ude at sejle, skal de udfylde logbog, og de ligger på hovedorganisationens hjemmeside. Her kan man også læse, hvem der havde hvilke roller på turen.

Mange forskellige opgaver

Vi spørger Kim, om han kan se en effekt af, at DSRS har afdeling i Lynæs, men han mener, at man som udgangspunkt skal tænke på, at de dækker et meget stort område. Samtidig bruger de også tid på at tage ud – f.eks. til Holbæk Sejlklub ugen forinden, hvor de holder oplæg til arrangementet Fjordens Dag. Sejlklubben ville gerne se DSRS' redningsbåd, og de var interesserede i at sponsorere dem.

Den slags anliggender tager han sig også af, såvel som hjemmesiden for afdelingen i Lynæs. Han oplever også, at det ikke er atypisk, at forskellige sejlklubber ønsker at sponsorere dem, da der er gensidig interesse i at gøre området omkring deres havne mere trygt for deres medlemmer.

Kontakt til DSRS – ”Søassistancen”

Nu er det ikke kun telefonisk kontakt, der kan bruges til at tilkalde hjælp fra DSRS. Kim fortæller, at de har en app, der hedder ”Søassistancen”. Har man den installeret og trykker på den, kommer man igennem automatisk til den nærmeste redningsstation i området, som man ligger i. Fordelen herved er, at de øjeblikkeligt kan se statistikker, position, telefonnummer m.m. Dermed sparer du tid med at forklare din position og situation over telefon i en krise.

Af samme grund anbefaler DSRS altid, at folk bruger ”Søassistancen” frem for at ringe. Men ellers skal de ringe til 112, forsvaret, JSCC og lign. For DSRS er det vigtigste at få en position og så komme afsted.

Platformen – DSRS Lynæs

I august 2024 efterser DSRS platformen, hvor de har base i Lynæs Havn. Kim fortæller, at det er fordi, at de oplever storme, som bliver voldsommere, og selve platformen står fast med metalrammer placeret på pæle, der går fra havnebassinets bund og op. Under flere af de voldsomme storme er vandstanden steget til en højde, hvor huset risikerede at ryge af pælene, da det i praksis blev løftet op af vandet. Derfor har DSRS fastspændt platformen vha. nogle kæder, som er fæstnet på fortøjningspælene.

Redder og sejler

Vi spørger Kim om hans oplevelser som redder og sejler. Kim fortæller, at han desværre oplever, at flere køber en båd uden at forstå at betjene den. Særligt under Covid-19 var der mange af den slags. Begrundelsen var ofte, at da man ikke kunne tage ud og rejse, købte man en båd og sejlede hjemme. Det betød, at DSRS oplevede en pludselig stigning i udrykninger, når folk sejlede for stærkt uden kendskab til omgivelser eller fartøj. Kim understreger vigtigheden af, at når man overvejer at købe en sejlbåd, er det en god idé at tage et duelighedsbevis først.

Han underviser selv i duelighedsbevis og har sejlerhold i Lynæs Sejl- og Kajakklub. På de hold vejleder han i, hvordan man sejler en sejlbåd. Der er indført speedbådskørekort til motorbåd, som måske kan være lidt nemmere at starte og sejle, men som har mange kræfter og høj hastighed. Kim understreger, at sejlads stadigvæk kræver forståelse for navigation, selvom man har speedbådskørekort. Her er det anderledes ift. sejlbåde, for der er ikke et krav om kørekort eller duelighedsbevis hertil.

Det kan blive farligt. Både for sejleren selv, men også for andre. F.eks. når du kommer ind i en havn. Flere har både op imod 50 fod på ca. 12 tons, og det er vigtigt at have respekt for de kræfter, der er på spil, når man kommer sejlede.

Af samme grund anbefaler Kim, at nybegyndere starter med en mindre båd på eks. 20 fod eller melder sig ind i en sejlklub, hvor man har mulighed for at sejle med andre, der allerede har en båd. Man kan dermed lære at sejle uden at skulle investere penge i en båd først. Han fortæller, at Lynæs Sejl- og Kajakklub udbyder hold, hvor man starter om vinteren med den teoretiske del. Her lærer man om strømforhold, vindforhold og noget, der hedder kurs over grunden. Det handler om, hvordan du sætter og plotter din kurs. Skal du fra a til b, samtidig med at vinden presser dig, skal du kompensere for at nå destinationen. Det kræver beregninger, hvor man forholder sig til strømmen og vinden, og det er de kompetencer, som Sejlklubben underviser i.

Det slutter med en eksamen om foråret, og efterfølgende starter to års praktisk sejlads, som Kim underviser i. Som vi taler med Kim i august, fortæller han, at han snart skal have det hold, han underviser, op til eksamen. Han har haft holdet i to år, hvor de sejler hver tirsdag. Han understreger, at hold af den slags er vigtige at have for at sikre sejlkundskaber, og det tager tid. Nogle steder er det muligt at tage duelighedsbevis over en weekend, men det er alt for lidt tid til en kompleks oplæring. Tidligere havde de kun ét års praktisk sejlads, men det blev udvidet til to for at give folk så meget erfaring som muligt.

Selvfølgelig sejler de ikke, hvis det blæser voldsomt, men som udgangspunkt skal der sejles i forskelligt vejr, og ligeledes øves at sejle helt ind til pladsen og lægge til for sejl. Han fortæller, at det er vigtigt at sejle i blandet vejr, da der er god læring, hvor en vindstille weekend i kontrast f.eks. ikke er den største udfordring.

Og det er ikke kun nødvendigt, når man fører et sejlskib. Også når man sejler speedbåd, skal man kende søfartsreglerne. F.eks. hvordan to både passerer hinanden, hvordan man sejler rundt om de forskellige bøjer – hhv. rød og grøn. Her er det vigtigt at vide, at når man sejler ind, skal den grønne være på styrbordssiden, mens den skal være på bagbordssiden, når man sejler ud. Det betyder også, at det altid er nødvendigt at vide, om man er indadgående eller udadgående.

Det er særligt relevant, når man møder en anden båd ift., hvem der skal holde tilbage for den anden. I en situation, hvor to både sejler på skærende kurs, kommer det an på placeringen af grønne og røde lanterner på skibet, når man skal bestemme, hvem der viger agterud, og hvem der skal holde kursen.

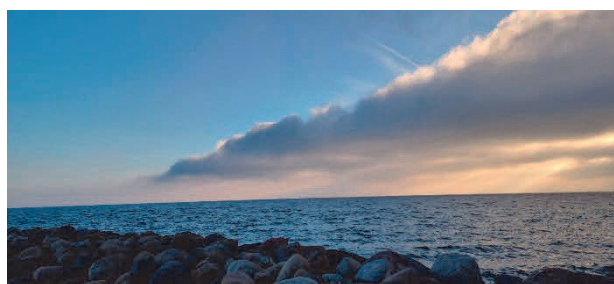
Med et ben i Sørenstjenesten DSRS Lynæs og et andet i Sejlklubben Lynæs Sejl- og Kajakklub udgør Lynæs for Kim flere ting.

Lynæs Havn – Mange aktiviteter i, på og omkring vandet

Det er et sted for sejlsport, kitesurfing og windsurfing. Foruden at sejle dyrker Kim også kitesurfing.

Det er også pga. de mange aktiviteter omkring vandet og Havnens placering geografisk, at Sørenstjenesten ligger i Lynæs, her er adgang til Isefjord, Roskildefjord og Kattegat – en central placering med hurtig adgang, hvilket er en af Lynæs Havns styrker. Roskilde fjord giver hurtig adgang til Frederikssund, ca. 20 minutter tager det og samtidig tager det kun tre kvarter til Gilleleje og en halv time til Roskilde.

Foruden ideel beliggenhed for søredning og sejlsport udgør Lynæs Havn også et område med fuglereservater, og her må man højst sejle 8 knob, men det er en balancegang, for når der er en situation med en nødstedt, sejler DSRS afsted så hurtigt, de kan.

Lynæs Havn er et sted med mange mennesker og arrangementer, og her roser han særligt Surfcenteret som primus motor for at skabe rammer for det sociale, der henvender sig til folk uden båd. Det er bl.a. pga. de arrangementer, at flere og flere får øjnene op for Havnen. Folk, der kommer der, bliver smittet af stemningen og kommer igen, og det er den stemning, som Kim holder af. Han fortæller, at Lynæs Havn – og i det hele taget Halsnæs' havne – er blevet meget in, og han sammenligner det med, hvad Gilleleje Havn var engang.

Mere liv på Havnen

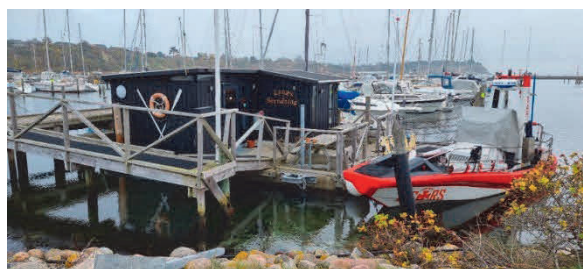
Han oplever, at perioden fra 2016 og frem og særligt under Covid-19, er kendetegnet ved markant større besøgstal på Havnen. 60 ledige bådpladser blev revet væk da pandemien gjorde det nødvendigt at holde ferie i Danmark og mange fik ”øje” for Lynæs. Af samme grund koster bådpladsen nu otte gange så meget som tidligere, simpelthen pga. den stigende efterspørgsel.

I samme periode begyndte Surfcenteret at få fart på. Jeppe og Johan købte købmandsgården og startede flere og flere aktiviteter og blev den væsentlige faktor for at få flere til Havnen.

Lynæs Havn et attraktivt sted for bådejere at lægge båden op til vinter, da der er særlige muligheder og faciliteter – særligt kranen, vognen, der transporterer bådene, og stativerne, som bådene stilles på. Alle gør det hurtigere og lettere at få sin båd op, flere både afstedkommer behov for mere plads.

Kim oplever et skifte i, hvem der dyrker sejlsport, begynder at komme en del nye juniorer, fortsætter det, vil der kunne oprettes flere juniorhold, det skaber håb for Sejlklubbens fremtid. Flere unge deltager i den toårige uddannelse, Kim tidligere har nævnt og til dem der ønsker at sejle i større både, tilbydes yachtskipperuddannelse 1 og 3.

Med det afslutter vi interviewet og takker Kim for at fortælle om sin tilknytning til Lynæs Havn, sit virke i Lynæs Sejl- og Kajakklub og DSRS, hvor han og de andre frivillige bidrager til at skabe bedre rammer for sejlads og aktiviteter omkring vandet.

To måneder efter interviewet sender Kim interessante informationer, der belyser DSRS' indsats i 2024. I slutningen af oktober er over 1000 operationer registreret i 2024, hvorfor året sætter rekord for DSRS Lynæs.

Tal om aktioner:

- 3362 timer i vandet fordelt over alle DSRS' både
- 8005 frivillige timer registreret, når der indregnes bemanning af stationer
- 9612 personer reddet ud af forskellige situationer
- De fleste assistancer er startet mellem kl. 14.00 og kl. 16.00
- Gennemsnitlig assistance har en varighed af 2,08 timer
- 11 aktioner har haft en varighed på mere end 10 timer

Data om form af assistance:

- Motorproblemer og grundstødning er fortsat de 2 største årsager
- 34 assistancer omhandler manglende brændstof
- 52 assistancer omhandler SAR
- 215 assistancer er startet en lørdag
- 311 assistancer er startet mellem midnat og kl. 06.00 om morgenen
- 80% af assistancerne kommer direkte til DSRS

Preben – Bådelaug

"Når du ligger i Lynæs Havn, kan du næsten sejle hver evig eneste dag. Herfra kan man sejle ind til Roskilde Fjord og Isefjorden. Og hvis det er godt vejr, så kan man sejle ud i Kattegat."

Citat: Preben Svensson, 2024

Vi har interviewet Preben fra Lynæs Bådelaug, hvor han er kasserer og webmaster. Han fortæller om sammenholdet og det sociale fællesskab, som han oplever i Bådelaug. Følgende er hans fortælling:

Et fristed og et fællesskab

Preben fortæller, at for ham, er Lynæs Havn et fristed, hvor han kan komme ned og snakke med de andre sejlere. Der er i Bådelaug et fællesskab bestående af mange forskellige brugere, som kommer forbi, fordi de kan mærke stemningen og atmosfæren oppe i laug, når der sidder medlemmer oppe på balkonen.

Preben har flere gange oplevet havnegæster, der søger fællesskabet og melder sig ind i laug af den grund. Fælles for alle er det sociale, men det er samtidig kun lystbådssejlere, der er tilknyttet laug som medlemmer.

Stigning i antal medlemmer

Preben fortæller, at han selv har været tilknyttet Bådelaug i ca. 13 år, hvor han har set en stigning i antal medlemmer.

Bl.a. begyndte mange under Covid-19 at få øjnene op for lokalområdet, og for hvad man kunne deltage i her. Det betød en større tilslutning og en stigning i medlemstallet. I alt er der 84 tilmeldte i laug, og også før Covid-19 har medlemstallet været støt stigende de sidste mange år. Til sammenligning nævner han, at de for 10 år siden var 50 medlemmer.

Selvom hovedparten af medlemmerne i Lynæs Bådelaug er lokale, har de også medlemmer, der kommer udefra.

Fællesarrangementer på Lynæs Havn

Vi spørger Preben, om han oplever mange fællesarrangementer på Havnen, hvor de indgår i aktiviteter med flere af de øvrige aktører, foreninger og klubber. Han fortæller, at der ikke er mange, men at der dog er nogle.

Som eksempel nævner han Åben Havn - også kaldet Havnens Dag, der blev afholdt d. 8/6 i 2024.

Her deltager alle, der har en dagligdag på Havnen og som er interesserede – både foreninger, klubber og besøgende. De sidste par år har der desuden også været juletræsarrangement, hvor også Lynæs Bådelaug deltager. Her sker der forskelligt på Havnen, nogle serverer gløgg, andre serverer klejner og lign. Det er til dette julearrangement, at DSRS-Lynæs kommer sejlene med julemanden.

Preben oplever, mange kommer ned på Havnen for at bade fra badebroen. Og efter Surfcenteret åbnede, er der kommet mange flere unge på Lynæs Havn end tidligere.

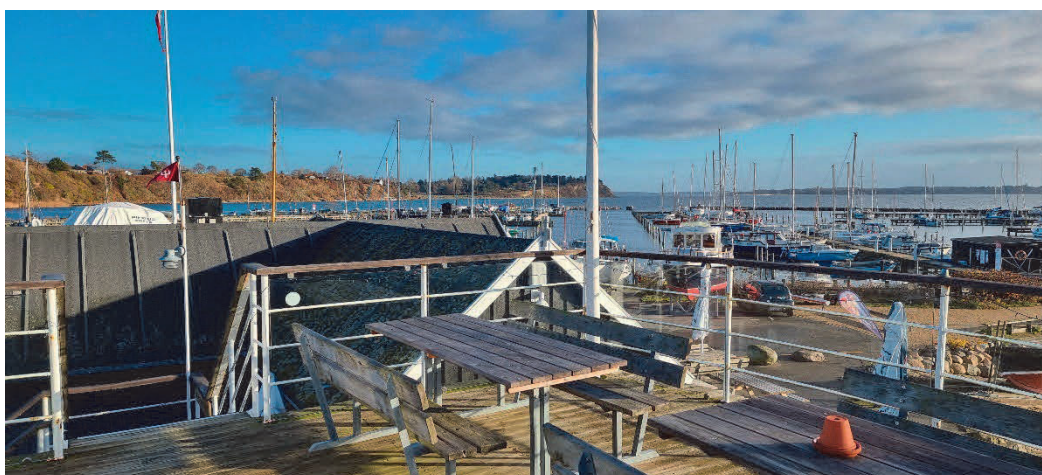
Det der gør Lynæs Havn til noget særligt og grunden til, at han er tilknyttet netop den er beliggenheden. Han fortæller: *"Når du ligger i Lynæs Havn, kan du næsten sejle hver evig eneste dag. Herfra kan man sejle ind til Roskilde Fjord og Isefjorden. Og hvis det er godt vejr, så kan man sejle ud i Kattegat."*

Fremtiden for Lynæs Havn

Vi spørger Preben om, hvordan han ser på fremtiden for Lynæs Havn. Preben svarer:

"Den er strålende"

og uddyber, at nu er der begyndt at komme mere liv bl.a. pga. ungdommen, der har sat gang i flere initiativer, og det baner vejen for fremtidens aktiviteter og initiativer.

Vi siger tak til Preben for interviewet og nyder udsigten fra altanen ved Lynæs Bådelaug.

"Vi har også havsvømning. Vi har haft instruktion fra DGI og en privat instruktør til instruktion i havsvømning for at få folk væk fra at bare lave teposen, altså op og ned af vandet, til at svømme."

Citat: Lis Kristensen, 2024

Vi har interviewet Lis Kristensen, som er frivillig i og bestyrelsesformand for Badeklubben Lynæs Havbad. Hun har været primus motor for Badeklubben siden 2015, hvor hun blandt andre var med til at starte den som et alternativ til Badeklubben ved Hundested Havn. Følgende er hendes fortælling:

Badeklubbens historie

Det første badehus blev bygget på fundamentet af de gamle vindmøller, som stod der i 80'erne. Af samme grund blev badehuset ottekantet og der anlagdes en sauna i en tredjedel af huset. Man ønskede også at etablere oplevelsesbroen og et badehus med sauna, der blev søgt og tildelt økonomiske midler gennem både frivillige, fonde og lign. Før var der ingen bro ud til fyret. Det blev bygget af frivillige, og der anlagdes en sauna i en tredjedel af huset.

Inden badehuset blev opført, var de 5-10 stykker, som en gang imellem vinter badede, og heraf udsprang ideen om, at gøre det mere attraktivt også at bade på Lynæs Havn. Dette blev styrket og muliggjort, da Havnen etablerede badehuset og en større trappe. Den tidligere trappe ud mod vestsiden blev ødelagt i forbindelse med en storm. Den var Lis blandt andre med til at sætte i stand.

Kort sagt bad Havnen dem starte en badeklub. Det gav samtidig Havnen en samarbejdspartner, dog på betingelse af, at faciliteterne også var til rådighed for andelshaverne. Der blev afholdt en generalforsamling. De regnede med, at der måske kom 50 personer, men i 2015 kom der 150 personer til generalforsamlingen, og i 2024 måtte de stoppe for tilgang, da der var 1.000 medlemmer tilknyttet Lynæs Havbad.

I 2024 indgik de desuden en aftale med Havnen om, at der skulle være en form for offentlig adgang. Det tolkede man fra Havnens side, som at man kunne komme udefra og få adgang uden

at være medlem af Badeklubben. Problemet med det var, at det skabte flere forskellige ventelister, det var uklart, hvilken venteliste man skulle forholde sig til først.

Resultatet blev en aftale fremadrettet, hvor de ca. 200 på Havnens venteliste blev flyttet over til Badeklubben Lynæs Havbads venteliste, og i den forbindelse blev personer på ventelisten oplyst om, at man kun kan få adgang til badehuset ved at være medlem af Lynæs Havbad. Er man medlem, kan man benytte de tilbud, som Badeklubben Lynæs Havbad udbyder.

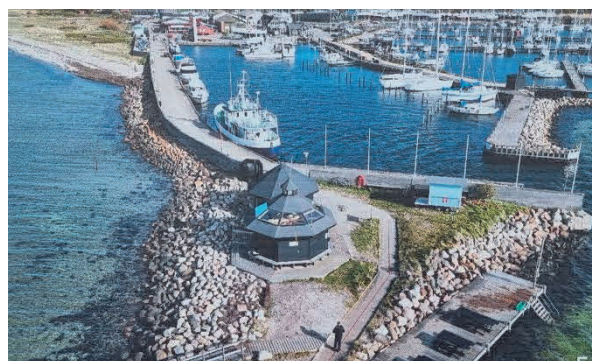
Et nyt saunahus

Der gik ikke lang tid efter saunaens etablering, før den var for lille til antallet af medlemmer, da der kun er plads til 11 personer i saunaen.

Derfor gik Lynæs Havbad i gang med at søge midler til udvidelse.

Lis fortæller, at de f.eks. søgte midler fra lokale aktionsgrupper (LAG), kommune- og forældrerådet m.fl.

Med de nye midler blev finansiering af endnu et saunahus sikret, og det fik samme facon som det første badehus. Den nye sauna er konstrueret med bl.a. den primære forskel, at siden mod vest er lavet af glas, så man fra saunabænkene kan kigge ud på vandet.

Aktiviteter i Badeklubben Lynæs Havbad

Badeklubben Lynæs Havbad udbyder flere forskellige aktiviteter, som afholdes ved uddannede frivillige, og hvor der altid er mindst én tovholder på gruppen der har relation til bestyrelsen, idet de styrer vagtplaner og lign.

Et eksempel på en populær aktivitet er saunagus. Der er uddannet syv gusmestre gennem Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI). De har lavet en selvkørende gruppe. En anden selvkørende gruppe tilbyder Aqua fitness, og i 2024 startede en ny gruppe, der afholdes af en af seks personer der er uddannet ved DGI til at undervise i Aqua fitness. Aktiviteten udbydes tre gange om ugen på henholdsvis; formiddage, eftermiddage og i weekenden. Der er desuden fri adgang, så alle der kommer forbi er velkomne til at deltage.

Der tilbydes også havsvømning, hvor Lynæs Havbad gennem 2-3 år har haft instruktion fra både DGI og en privat instruktør. Det primære formål med at udbyde havsvømning er at få folk væk fra, som Lis siger: *"...bare at lave teposen, altså op og ned af vandet."* Dermed går de badende fra blot at lave et hurtigt dyp til at svømme. Nogle er begyndere, mens andre er øvede. Der er en gruppe, der svømmer 1-2 km når de er til havsvømning.

Badeklubben Lynæs Havbad tilbyder også åndedrætstræning og vinterbadning, hvor de ligeledes får instruktion fra DGI for at sikre forståelsen af, hvilken rolle åndedræt spiller i forhold til at komme ned og bade i koldt vand.

Hvor de nævnte aktiviteter overordnet er henvendt voksne, er der også aktiviteter særligt henvendt til børn. F.eks. vandtilvænning, som afholdes hvert år en uge i sommerferien, både professionelt og eget mandskab faciliterer den aktivitet. Badeklubben Lynæs Havbad har haft en gruppe om eftermiddagen med instruktion, men hertil var tilslutningen lille.

Fællesaktiviteter

Foruden aktiviteterne som Badeklubben Lynæs Havbad særskilt står for, deltager de også i fællesinitiativer som eks. havugen, der afholdes en gang årligt. Formålet er at skabe et helhedsindtryk med inddragelse af det liv, der er på og omkring Lynæs Havn. I den uge er alle aktive og deltagende. Foruden Badeklubben deltager også Surfcenteret, Søredningstjenesten, Sejlklubben m.fl. I havugen kommer folkeskoleeleverne ned på Havnen og laver aktiviteter. Fælles for aktiviteterne er, at de alle har med havet at gøre.

Behov for en livredder

Lis fortæller, at der i Badeklubben Lynæs Havbad tidligere har afholdt svømmeundervisning i samarbejde med Hundested Skole og DGI.

Da der ikke er en fast tilknyttet livredder, mener Lis ikke, at Badeklubben Lynæs Havbad forsvarligt kan sikre rammen for aktiviteter særskilt for børn. Hun understreger, at børn er velkomne i følgeskab med en voksen, men at det er mere usikkert, når der ikke er en livredder. Der er livredder fra livredningstjenesten til stede, om sommeren.

Projekter på tegnebrættet – med Surfcenteret - og et nyt klubhus

Lis fortæller, at hun også har haft et samarbejde med Surfcenteret, og at det i øjeblikket er på tegnebrættet for 2025 at lave et dagsarrangement i sommerferien for børn i Lynæs, hvor de bl.a. kan svømme, bade og lign.

Et andet projekt er planen om at etablere et klubhus på det trekantede stykke jord over for saunahuset. Det trekantede jordstykke lejer Badeklubben Lynæs Havbad af Lynæs, og et af klubben medlemmer er bygherrerådgiver og han har tegnet et hus på ca. 60 kvm.

Formålet med klubhuset er bl.a. opbevaring af grej såsom våddragter, børnelegetøj og redningsudstyr. Opbevaring af dette vil udgøre omkring en tredjedel af husets areal. Desuden er der planer om et handicaptollet – en af deres forcer er at sikre handicapadgang, og sidst men ikke mindst skal der være et mødelokale til medlemmerne i Badeklubben Lynæs Havbad.

Mødelokalet er samtidig tænkt, så det let kan bruges til foredrag, bal, yoga etc.

At der er behov for nye faciliteter, kan ses ved, at medlemsmøder på nuværende tidspunkt afholdes inde i omklædningsrummet.

Opbevaringsrummet er nødvendigt, da våddragterne kan mugne, hvis de udsættes for frost og ikke opbevares ordentligt.

Handicaptollettet er efterspurgt, fordi nærvær i forhold til brugere med handicap er et af deres hjerteområder.

Handicapadgang – en mærkesag for Badeklubben Lynæs Havbad

Lis fortæller, at der er flere medlemmer i Badeklubben Lynæs Havbad, som har et handicap. En af dem er en af Badeklubbens grundlæggere. Han er kørestolsbruger, og da han selvfølgelig også ønsker at deltage i de aktiviteter, som Badeklubben Lynæs Havbad tilbyder, tager Lis og bestyrelsen i klubben det på sig, at facilitere muligheder ikke kun for ham, men for alle kørestolsbrugere med samme ønske om og behov for at komme i vandet.

Badeklubben Lynæs Havbad søgte Bevica Fonden om midler, da den donerer penge til lignende projekter. Pengene blev skaffet og brugt til at finansiere en udendørslift, som gør det muligt at flytte sig fra kørestolen til et sejl. Dermed kan også kørestolsbrugere komme i vandet på Lynæs Havn. Samtidig med at der blev søgt midler til en udendørslift, blev der søgt midler til en indendørslift. Med den kan brugere liftes fra egen kørestol og over i en særlig badekørestol, som tåler vand. Lis fortæller, at Badeklubben Lynæs Havbad har købt flere af den slags stole, da de bliver skiftet ud, efterhånden som de rustner.

Kommunen har etableret handicapparkeringsplads, så evt. kørestolsbrugere har kortest mulig afstand til Havbad, der mangler således kun handicaptoilet og det kommer med det nye klubhus.

Venlighed og inklusion – på tværs af aldersgrupper

Generelt ligger det Badeklubben Lynæs Havbad på sinde at alle har mulighed for at komme i vandet. Lis oplever, at de opfylder mange behov hos dem, som kommer i Badeklubben Lynæs Havbad – eks. som nævnt brugere med handicap. Hun fremhæver med stolthed, at de i 2021 fik ”Prisen for Lige Muligheder”. Det er hun særligt stolt af.

Desuden ser Lis det som et flot resultat, at der er så mange der deltager i aktiviteter i vandet. Lis fremhæver, at de har haft medlemmer med vandskræk, som nu svømmer 500 meter. Det er lykket, bl.a. fordi de af kystdirektoratet har fået lov til at sætte en bøjle som afmærkning. De har også en logbog, inde i huset, den motiverer fordi, det synliggør resultatet.

Lis ser Badeklubben Lynæs Havbad som en rummelig forening, der danner ramme for fællesskab. De har meget få regler, regler der f.eks. handler om at det er et fælles ansvar at passe på grejet og man skal passe på hinanden og være smilende. Selv har Lis været formand siden klubbens start, og en af hendes vigtigste pointer er, at man skal være åben, og gode ved hinanden. Af samme grund understreger hun behovet for hilsepligt på Havnen. Grundlæggende handler det for Lis om venlighed og inklusion.

Lis fortæller at de 1000 medlemmer repræsenterer børnefamilier til brugere i 90’erne og at aldersgennemsnittet i Badeklubben Lynæs Havbad er ca. 55 år. De mange medlemmer er gode til at give plads og rykke sammen f.eks. når der er havgus, er der mange til én seance, så venter man til den næste seance og giver plads til dem, som endnu ikke har deltaget.

Frivillige initiativer i lokalområdet til gode formål

Lis fortæller, at Badeklubben Lynæs Havbad også har samarbejde med f.eks. ”Lynæs Støtter Brysterne” der afholdes i oktober 2024. Her tilbyder sponsorer at give et bestemt beløb for hver person, der springer i vandet. I august 2024, har Lis aftale med 11 sponsorer, som hver tilbyder 20 kr. sv.t. 220 kr., for hver person der springer i vandet.

Badeklubben Lynæs Havbad danner også ramme for flere lignende arrangementer f.eks. badedag ude på molen. Her låner man to vildmarksbade af livredderne, og O.V. Jørgensen – den lokale

fiskeeksportør fra Hundested, sponsorerer is. Det ene bassin fyldes med is, det andet med varmt vand.

Til Badefestivalen afholdes aktiviteter såsom havgus, Aqua fitness, havsvømning m.m., og Lis fortæller, at de overtager armbåndene fra Folkely, hvorefter de bliver solgt i Badeklubben Lynæs Havbad for 50 kr. stykket. Dermed arrangeres hele festivalen som et lokalt samarbejde, og pengene går til kræftens bekæmpelse både pengene fra sponsorerne til dem, der springer i Havnen, såvel som pengene fra armbåndene.

Lis fortæller, at mange frivillige ligger kræfter i et arrangement som badefestivalen, og at hun også selv er aktiv som frivillig rundt omkring i lokalsamfundet. Bl.a. står hun i billetsalget til Folkely, og hun kører også kirkebladet ud i lokalområdet. Lis opsummerer: *"Hvis man bor i en lille by, så er man frivillig."*

Foreningsmenneske

Lis' deltagelse i klubben som formand og i processen med at starte Badeklubben Lynæs Havbad, og at gøre den til det den er, tilskriver hun, at hun er, og altid har været foreningsmenneske.

Lis gik som ung gik til gymnastik og håndbold, og hendes far var med i fodboldklubben og bestyrelsen. Lis mener det har præget hendes tilgang til foreningslivet, og tilføjer, at hun kan lide at sætte ting i gang. *"Det giver energi, at starte projekter som lykkes"*, siger Lis.

Hvor spidskompetencen er at sætte ting i gang, føler Lis sig privilegeret, fordi hun er omgivet af folk, der er gode til at køre drift på det, hun sætter i gang. Lis ser ikke sig selv som god til drift, men tilføjer, at hun til gengæld, foruden at være igangsætter, er god til at sikre, at folk bliver, så klubben bliver ved med at køre. Lis tilføjer, at hun desuden har en god mand til at køre medlemsservice og til at få folk ind, samt en anden, der er kasserer.

Erfaringen er, at hvis man selv har energi og drives af energi, så smitter det af på andre. Det er det hun synes bedst om ved Lynæs havn. Når alle færdes som en helhed, hvor alle er med, bliver man en vigtig del af lokalsamfundet.

Et maritimt omdrejningspunkt

Lis ser Lynæs Havn som omdrejningspunkt for lokalsamfundet i Lynæs, et omdrejningspunkt med maritimt fokus. Her er folk, der har en jolle liggende, som de fisker fra - her er det i de flestes tilfælde den gamle fiskerihavn, der bruges, hvorfra også kajaksejladss foregår, og så er der lystsejlerne. For Lis er det en vigtig opgave at deltage i de gøremål, der finder sted på Lynæs Havn, da det akkumulerer mere liv. Der er kontakten med vandet der er det væsentlige om det så er via sejladss i båd, jolle eller kajak eller om det er svømning, surfing eller badning er op til den enkelte. For at sikre at alle kan lide at være der, må der være muligheder for alle på Lynæs Havn.

Nyt liv - Lynæs Havn på landkortet

Det gør Lis stolt, at lokalområdet er kommet rigtigt på landkortet, og det vil hun fortsat gerne være med til at styrke. Det er en glæde når der flytter nye børnefamilier til, de gør lokalsamfundet mere levende.

Inden oplevelsesbroen blev opført var livet et andet på Lynæs Havn. Havnen var død og forladt. Lis fortæller, at hun og hendes mand flere gange har oplevet, at være ude at bade, for så at komme hjem med en følelse af, at de var de eneste på Havnen den dag.

Det har bl.a. oplevelsesbroen ændret. Men hvor den er en ramme for aktiviteter på Havnen, så ser hun Surfcenterets indsats som den største primus motor for forandring i aktivitetsniveau på Havnen, særligt ift. at lokke folk til området. Surfcenteret har været med til at sætte Lynæs og Lynæs Havn på landkortet.

Lis understreger ydermere, at kåringen i 2023 som "Årets Havn" viser at Lynæs Havn gør det godt.

Kåringen er tegn på, at de forskellige klubber, foreninger og erhvervsdrivende generelt har et godt samarbejde. Desuden har flere medlemmer i Badeklubben Lynæs Havbad et samarbejde med Lynæs Sejl- og Kajakklub, da flere sejler kajak.

Arrangement på Havnen i redningens tegn

Lis fortæller, at Badeklubben Lynæs Havbads bestyrelse - i samråd med DSRS Lynæs - er ved at koordinere en fælles redningsøvelse. Her skal der bl.a. gennemgås, hvad stigerne og håndtagene langs kajen rundt om på Havnen er til. Et arrangement der styrker samarbejdet, men Lis ser det også som mulighed for at trække besøgende til Havnen.

Programmet for dagen med redningsøvelse tager afsæt i medlemmernes ønsker og behov. Medlemmerne vil gerne være klædt bedre på til, hvis uheldet er ude. Medlemmerne har f.eks. ønsket træning i, hvordan man får man en livløs person op ad en trappe, hjerte- og lungeredning med genoplivning samt brug af hjertestarter. Lis fortæller, at de normalt træner førstehjælp i klubbens regi, men som noget nyt trænes også i lungeredning til behandling af en livløs på Havnen. Lis fortæller, at John Mogensen fra Livredningstjenesten har tilbudt at stille en instruktør til rådighed, som vil gennemgå hjerte- og lungeredning.

Lynæs Havns beliggenhed som faktor

Lis fortæller, at hun mærker det særlige ved Lynæs, når hun ser på demografien blandt medlemmerne i Badeklubben og gæstesejlere der nyder at benytte badehuset, saunaen og udsigten herfra. Folk kommer fra hele Halsnæs Kommune, Nordsjælland og København og aldersspredningen er stor; fra børnefamilier til personer der er over 90 år. Placeringen ved fjorden en væsentlig faktor. Der er bevægelse i vandet, men der er ikke for kraftig strøm.

Hvor er Lynæs Havn på vej hen?

Vi afslutter interviewet med spørgsmålet: ”*Hvor er Lynæs Havn på vej hen?*” Lis svarer, at hun ikke kan sige det konkret, men at man skal blive ved med at holde skruen lige i vandet og fortsat gøre Haven til den succes, som den er nu. Hun tilføjer, at det er en balancegang.

Der er mange ideer, og i sommerferieperioden er der rigtig mange mennesker på Havnen, men samtidig skal der hele tiden være fokus på, at Havnen også er til for de lokale. Hun tilføjer, at de dog kan blive nødt til at tage cyklen frem for bilen, når der er fyldt med turister.

Vi siger tak til Lis for indføring i tanker om og aktiviteter i Lynæs Havbad.

"... Jeg er jo en gammel mand, så for mig har det altid været sådan, at hvis man sejler, så er man også medlem af en sejlklub."

Citat: Gert, 2024

Vi har interviewet Gert, der er formand for bestyrelsen på Lynæs Havn og medlem af Lynæs Sejl- og Kajakklub.

Vi taler med Gert i hans funktion som kasserer i Sejlklubbens bestyrelse, som instruktør i Yachtskipperuddannelsen og som informant om klubbens historie. Klubben har 307 medlemmer i skrivende stund. Følgende er hans fortælling:

Lynæs Sejl- og Kajakklub dengang og nu

Gert fortæller, at Lynæs Sejl- og Kajakklub er ca. 50 år gammel. Dengang var Lynæs Havn endnu en kommunal havn, og formålet på daværende tidspunkt var egentlig at fremme sejlads med to hovedinteressegrupper. Dels var det kapsejlad, som var stort i 70'erne og 80'erne. Dels var det juniorer. Gert tilføjer, at det ikke er det samme i dag.

Det har ændret sig pga. det liv, der rører sig på Havnen i dag. Gert fortsætter, at dem der køber båd i dag er 45-55 år - og nogle er endda 65 år, når de køber deres første båd, og de har ingen hjemmeboende børn. Dermed er kundegrundlaget for Sejlklubbens juniorafdeling væk.

Gert oplever, at nogle har børnebørn, der gerne vil være med i sejlklubben, men det er meget få, og under Covid-19 blev det svært fordi alting blev lukket. Desuden er børn sociale væsener, så man kan ikke lave en juniorafdeling med en eller to medlemmer. Der skal være nok til at danne en gruppe.

Men drømmen om et nyt juniorhold lever fortsat. Gert fortæller, at der ikke er noget mere livsbekræftende end at se en flok unger, der har det godt ude på vandet, men det kræver først og fremmest, at der er nogle sejlere her på Havnen, der er yngre.

Behov for frivillige

Det mest ideelle er, at medlemmerne er lokale, det giver mulighed for at finde frivillige blandt forældrene, og det er netop det kritiske spørgsmål. Gert oplever, at der kommer færre og færre frivillige, og det er et problem, for det er de frivillige, der driver klubben. I 2024 er der 7-8

personer tilknyttet bestyrelsen, Gert selv er den ene og det er dem, der bærer aktiviteterne i klubben.

For 20 år siden så det anderledes ud. Her var der mange frivillige, og det muliggjorde afholdelse af stævner og lign. Det håber Gert, at Lynæs Sejl- og Kajakklub kan komme tilbage til. Samtidig er han bevidst om, at også andre klubber mangler frivillige bl.a. idræts- og BMX-klubber.

Gert oplever, at mange forældre generelt ønsker deres børn tilmeldt en aktivitet, der kan dyrkes som hobby, men der er desværre kun få forældre der støtter op, ved også at være frivillig. Det er ærgerligt, for det er svært at opretholde de mange tilbud uden frivillige, Alternativet er et professionelt tilbud, som koster mange flere penge.

Lynæs Sejl- og Kajakklub – to afdelinger

Gert fortæller, at Lynæs Sejl- og Kajakklub består af to afdelinger. Hhv. en Sejlafdeling og en Kajakafdeling. Aldersgennemsnittet i Lynæs Sejl- og Kajakklub er 57 år, hvor aldersgennemsnittet i kajakafdelingen er 65 år og i sejlafdelingen er det omkring 52 år.

Der er forskel i udgifter forbundet med de to afdelinger. Kajaksport er billigst. Sejlsport er mere bekosteligt, da man her bl.a. skal have en plads, og en plads i Havnen koster kr. 6.500-10.000 pa.

Prisen på en bådplads afhænger af størrelsen. Gert opsummerer udgifter forbundet med sejlsport som: *”...at man står ude i den kolde bruser og river 500-kronesedler i stykker.”*

Af samme grund er det sjældent, at man har økonomi til sejlbåd, hvis man kun har sin folkepension. Det kræver, at man har sparet en del flere penge sammen.

For 15 år siden begyndte mange at købe større både. Pludselig var bådene oppe på 40 fod. Prisen for en ny er 1,5 - 2 millioner, og en brugt båd koster én million, hvilket også er mange penge. Hvis man investerer de penge i det, som det koster at sejle, betyder det også, at det at sejle er det, man laver, den interesse man udlever. Som modreaktion på førnævnte oplevede Gert at andre der gerne ville have en hobby og fornøjelsen ved at sejle begyndte at købe mindre både f.eks. en båd på 28 fod til kr. 50.000. Investeringen i det at sejle afhænger af, hvor mange penge man har, har lyst at bruge på det og / eller hvor alvorligt man vil sejlsads.

Gert oplever et skift i hvordan folk går til sejlads. Tidligere sagde man, at er man sejler, så er man sejler. Nu ”zapper” folk mere. De kan gå til squash i to år, så skal de gå til padle, og så skal de sejle i kajakker. En hobby har fået en kortere periode, og sådan er det også med sejlads. Dog gælder det i mindre omfang, når man taler om køb af sejlbåd. Dels fordi investeringen er så stor men samtidig også fordi en båd mister værdi ved brug.

Værditabet går ikke lige så stærkt som ved biler, da det primært er glasfiber, som anvendes til bådebyggeri, og det holder længe, men når først båden er blevet en 10 år gammel, så bliver den mindre værd. Umiddelbart er det ikke alderen, der bestemmer, om en båd skal hugges op, det er mere et spørgsmål om efterspørgslen på den pågældende båd, og hvordan den er vedligeholdt. Kort sagt handler det om, hvorvidt den har relevans på markedet, og at den er velholdt.

Gert fortæller, at mange der køber båd, er folk, hvor børnene er fløjet fra rede. De går og overvejer hvad de skal bruge deres tid til. Flere af dem ser sejlerne på vandet og synes det ser hyggeligt ud. Så de køber en båd. Problemet er, at den første båd de køber, af og til er helt op til 35-40 fod, og da flere af dem er nybegyndere, aner de ikke, hvordan man sejler den.

Gert fortæller, at da han startede med at sejle, var en båd på 30 fod stor. I dag anses det som en lille båd, og nu vil man gerne op i 35-40 fod, for at båden er relevant. Selv ejer Gert én båd på 44 fod, som ligger ved siden af én på 47 fod, og de to udgør nogle af de største på Havnen, foruden Wallenberg, der er en klasse for sig.

Undervisning i at sejle

Flere af dem, der køber båd som nybegyndere tager et duelighedsbevis. Men selvom de får det, er det i sidste ende bare et stykke papir, og det gør ikke, at de kan sejle. Der skal også erfaring til. Når de en dag kommer ud på vandet i blæsevejr kan de oplever, at det ikke er nemt. Heldigvis henvender de fleste sig i Lynæs Sejl- og Kajakklub for at få vejledning og drage nytte af andres erfaring.

Gert fortæller, at Lynæs Sejl- og Kajakklub har en meget stor sejl-skole, hvor folk dels kan tage duelighedsbevis, men hvor de først og fremmest skal lære at sejle. Her tilbyder de et toårigt forløb, hvor Gert blandt andre underviser. Han er også uddannet Yachtskipper så Gert kan sejle en båd der er op til 24 meter lang.

Yachtskipperuddannelsen tilbyder Sejlklubben af samme grund også. Det er en efterspurgt uddannelse, hvilket ses på ventelisterne over hele landet.

J/70 sportsbåde – til øvede sejlere

Den anden målgruppe er opstået ved, at Sejlklubben har fundet midler fra Nordea Fonden, Friluftsrådet og forskellige andre steder, til at købe to J/70 sportsbåde.

De ligger lige ud for Lynæs Madbar. Det er to meget lette sejlbåde, de har ingen motor, og hver af dem kræver fire mand.

Gert forklarer, at målet på sigt er, at der de to både bliver til 4-5 både. Det giver større tilslutning og fællesskab. Det kræver to ting

For det første penge, dem har Lynæs Sejl- og Kajakklub indtil videre fundet via fonde og lign., og for det andet kræver det interesse, der skal være et kundegrundlag, som opbygges ved at vise, at det er en sjov og spændende aktivitet. Gert understreger, at det særligt er interesse, der skal skabes over tid.

På den måde er der forskellige grupperinger tilknyttet Sejlklubben. Dem der som Gert selv har og sejlbåd i Havnen, og som bruger båden en gang imellem med familien og lidt for sig selv. Den gruppe dyrker primært familiesejllads. De der bruger de to J/70 sejlbåde er ude efter tempo og vildere leg på havet. Den tredje gruppe er dem, der har en stor sejlbåd i Havnen, og som også sejler i de to sportsbåde. Gennemsnitsalderen på dem, der bruger sportsbådene, ligger mellem 55-58 år, hvoraf nogle af dem desuden deltager i konkurrencer.

Nogle konkurrencer, som arrangeres om onsdagen, er via Lynæs Sejl- og Kajakklub. Her er der ca. 12 sejlbåde ude. Her deltager folk både med turbåde og de to sportsbåde, hvis det skal gå lidt hurtigere. Sejlklubbens fokus er ikke kapsejllads i så stort omfang som tidligere. Og som tidligere nævnt er der ikke så meget juniorarbejde, men derimod langt flere tilbud henvendt til voksne.

Women on Water

Gert oplever, at enten er det manden eller konen, der er interesseret i sejlsport, mens den anden part følger med. Af samme grund skal der være noget for en hver smag men traditionen med at sejlsport primært er en mandesport, er ved at ændre sig. Der kommer flere kvindelige sejlere. Som Gert siger med et smil: *"De vil godt selv. De gider bare ikke, når manden er der."*

Lynæs Sejl- og Kajakklub har derfor et koncept, der hedder Women on Water (WOW). 24 kvinder er tilknyttet forskellige hold, med kun kvindelige besætning. Her lærer de at sejle, samtidig med at de har et fællesskab omkring sejlsporten, uden at mændene blander sig.

Sejler 2.0

Gert fortæller, at Lynæs Sejl- og Kajakklub er i gang med at lancere et nyt koncept, som de kalder *"Sejler 2.0"*. Det henvender sig til dem, der har gået på sejlerekole og/eller har anden erfaring. Her kan man lære tekniske kompetencer som f.eks. hvordan man vedligeholder motoren. Han tilføjer: *"Fordi den går altid i stykker og i stå, når den ikke skal. Hvad gør du så?"* I praksis indeholder konceptet arrangementer, hvor de tager afsted 4-5 personer på langtur i et døgn.

De starter med natsejllads ud i Kattegat, og så ser de, hvor langt de kommer på et døgn. Til sidst lander de på Anholt, spiser en middag sammen og sejler hjem dagen efter.

Det skal give de deltagende erfaring. Det skal give en fornemmelse for nødvendigheden af, at være nødt til at blive inddelt i vagthold med vagtskifte, hvor hvert hold har de rigtige kompetencer. Samtidig italesættes behovet for, at man skal vide lidt mere om båden. Alle skal kunne sejle. Så det tjener som en appetitvækker til, hvad man skal være opmærksom på og kunne, når man sejler langt. Det giver et helhedsindtryk og forståelse.

Medlemskab af Lynæs Sejl- og Kajakklub

Vi spørger Gert, hvad der er grunden til, at han selv er medlem af Lynæs Sejl- og Kajakklub. Gert forklarer: ”... *Jeg er jo en gammel mand, så for mig har det altid været sådan, at hvis man sejler, så er man også medlem af en sejlklub.*” Det er et synspunkt, han deler med mange af deres medlemmer, men det er også en tendens, som iflg. ham er ved at ændre sig. Eks. er der nogen, som kun er tilknyttet for adgang til konkrete både bl.a. for at kunne sejle i J/70 sportsbådene. Men for de fleste personer, er det i højere grad fællesskabet omkring den sport man dyrker, der er årsag til medlemskab.

Gert pointerer en anden fordel ved fællesskabet i Sejlklubben. Det at man kan trække på et netværk af folk, der ved hvad de laver, og hvis man ved, hvem der kan hvad, kan man i fællesskab finde løsninger på de fleste problemer. Det er guld værd.

I Lynæs Sejl- og Kajakklub, har Gert ikke oplevet et større skifte i, hvem der er medlem, men der er medlemmer, som klubbens bestyrelse aldrig ser. De betragtes i højere grad som støtter. De medlemmer der har fremmøde i klubben, kender han, men han kender ikke alle 307 medlemmer.

Fællesarrangementer med andre aktører

Lynæs Sejl- og Kajakklub indgår i forskelligt omfang i samarbejdet med øvrige på Havnen. I nogle tilfælde stiller de klubhuset til rådighed, da der her er større lokaler, og andre arrangementer som f.eks. Havnens Dag, der har til formål at promovere foreningerne på Havnen. Havnens dag kræver særlig koordinering af samarbejdet. Alle har interesse i at fremvise Havnen og deres egen forening fra bedst tænkelig side, og der kommer kun gæster derned hvis der i fællesskab er noget at byde på.

Julearrangement er også stort. De forskellige klubber og foreninger laver primært aktiviteter for deres medlemmer.

Et strategiskifte i Lynæs Sejl- og Kajakklub

Sejlkлубben har 307 medlemmer og Lynæs Badeklub har ca. 1000 medlemmer og er dermed den største forening på Lynæs Havn. Gert mener det siger noget om, hvem der kommer på Havnen og det tegner et billede af, at mange bader enten helårs eller om sommeren.

I sin tid i Lynæs Sejl- og Kajakklub har Gert oplevet et skifte i strategien, hvor de sidste 30-40 år har fokuseret på, hvilke tilbud de vil have, så er strategien nu at fokusere på kunderne i butikken, ift. hvad de efterspørger, for så at imødekomme dem bedst muligt. Gert forklarer, at grundlæggende er det ledende spørgsmål: *"Hvad kan vi gøre for dem?"* Hvorefter klubben ser på den respons, der er herpå.

Det strategiskifte, mener Gert, har haft en målbar effekt, idet medlemstallet i 2022 var 260, mens det som sagt nu er steget til 307.

Stigningen skyldes de mere målrette tilbud, en effekt Gert glæder sig over.

At Gert er med til at gøre en mærkbar positiv forskel gør ham glad.

Vi takker Gert for hans deltagelse. Efter interviewet viser Gert os bl.a. området omkring Lynæs Sejl- og Kajakklub, tak for ny viden og en hyggelig og berigende gåtur.

Stine – Fjordens Café og Ishus

"Vi gør jo også en hel del for, at folk skal komme ned til vores ishus. Vi laver store is, så vi er sikre på, at folk de kommer igen."

Citat: Stine Meldgaard Baumgarten, 2024

Vi har interviewet Stine, der sammen med Christoffer, driver Fjordens Café og Ishus. Da vi taler med dem i sommeren 2024, har de haft forpagtet ishuset på Lynæs Havn i to år. Følgende er hendes fortælling:

Der er altid liv på Lynæs Havn

Stine oplyser, at for dem udgør Lynæs Havn deres forretning og dermed deres indtjening. Stine føler, at det er et privilegie at arbejde på Havnen hver dag.

Der er altid liv på Havnen både sommer og vinter. Desuden er Havnen et godt sted, når man har fri.

Stine fortæller, at de bruger meget tid også uden for arbejdstiden, hvor de er på Havnen med deres børn.

Der er mange aktiviteter også for børnene bl.a. kan man fiske alle steder - både efter fisk og krabber, der er en god legeplads og altid søde mennesker.

Indehavere af to ishuse

Da Stine og Christoffer overtog ishuset på Lynæs Havn, havde de allerede et ishus på Hundested Havn med tilhørende minigolf. Stine og Christoffer solgte for en kort periode ishuset på Hundested Havn, men de fandt hurtigt ud af, at de gerne ville have ishuse på begge havne. Derfor købte de ishuset tilbage.

Det er ikke i alle somre, at der er lige gode indtjeningsmuligheder. Stine fortæller som eksempel, at de i juli sommeren 2023 havde planlagt at have seks medarbejdere på arbejde, men grundet dårligt vejr måtte de jævnligt sende fire medarbejdere hjem. Der er en læringspointe, som Stine har taget til sig;" *at folk bare ikke gider at gå på Havnen i regnvejr.*"

Helt særligt ved Lynæs Havn

Stine fortæller, at det hun ser som særligt ved Lynæs Havn er, at der ikke er lige så mange mennesker som eks. på Hundested Havn. Desuden er der mere stille og man kan finde ro. Samtidigt nævner Stine Surfcenteret, som har præget Havnen i en positiv retning. Stine roser Surfcenteret for at skabe liv og aktiviteter. Både ved deres mange alsidige arrangementer, og så er kitesurferne imponerende at se på.

En fælles succes

Stine siger: *"Vi gør jo også en hel del for, at folk skal komme ned til vores ishus. Vi laver store is, så vi er sikre på, at folk de kommer igen."* Det medfører flere besøgende, og samtidigt kædes succeser på Havnen sammen. Stine nævner som eksempel, at hvis nogle taler om Surfcenteret, så spørger folk, om ikke også det er der, at ishuset ligger? Så det drejer sig kort og godt om at få promoveret sig og samtidigt skabe et godt produkt.

Stine ser der som en styrke at lave fælles aktiviteter og hun mener, at Havnen generelt er blevet bedre til at drage nytte af hinandens succeser, fordi succes smitter af på andre forretninger eller aktiviteter. Der er desværre ikke er så mange forskellige fællesarrangementer endnu. Men fællesarrangementer som f.eks. Havnens Dag og julearrangementet, er rigtig godt.

Stod det til Stine, så hun helst, at man også arrangerede to-tre andre fællesarrangementer, da det både styrker samarbejdet og samværet på Havnen. Det gør noget godt for atmosfæren og stemningen.

Stine fortæller, at hun særligt oplever mange børnefamilier på Lynæs Havn. Årsagen, som hun ser den, er, at der er kommet en god legeplads dernede. Med både en ny hoppepude, en ny gyngesele og et legetårn med vand.

Samtidigt betyder det noget for mængden af besøgende, at der er gratis parkering. Stine fortæller, at flere kommer ned på Lynæs Havn for at få en is, eller børnefamilier kommer for bare at lege på legepladsen på grund af den gratis parkering.

Fremad

På spørgsmålet, hvor er Lynæs Havn på vej hen, svarer Stine: *"Fremad. Fremad, fremad."* Stine begrundet det med, at der kommer flere og flere mennesker på Havnen, og den bliver mere og mere populær som destination både for de lokale men også i høj grad for turister.

Vi slutter interviewet af med lækre pølser, softice og pommes frites købt i Fjordens Café og Ishus.

Yasar – Lynæs Fisk & Steakhouse

"...mange af dem, der camper herude, kommer tit herved, køber fisk og spiser her om aftenen, så det giver også liv hernede."

Citat: Yasar Aytac, 2024

"Yasar er desværre på ferie. Det har ikke været muligt at træffe ham, så vi kan få et portrætbillede".

Vi har interviewet Yasar, der ejer Lynæs Fisk & Steakhouse. Han fortæller, om sine oplevelser som erhvervsdrivende restauratør på Lynæs Havn. Følgende er hans fortælling:

Lynæs – naturskøn ramme for restauranten

For Yasar er Lynæs Havn stedet, hvor han driver forretning.

Yasar fortæller, at det er omgivelserne, der gør Lynæs Havn attraktiv som stedet for deres restaurant Lynæs Fisk & Steakhouse. Placeringen tæt på stranden og naturen er ideel. Det er en stor fordel for dem, at de ligger netop her. For der kommer mange mennesker for at besøge Havnen, og det nyder de godt af i Lynæs Fisk & Steakhouse.

Flere besøgende fra 2020

Yasar oplevede, at der var et vendepunkt for antal besøgende hos dem i 2020, under Covid-19. Der var virkelig mange herude, flere besøgte de lokale restauranter, fordi de ikke kunne komme ud at rejse. Det var til gavn for Lynæs Fisk & Steakhouse, og Yasar tilføjer: *"Selvfølgelig var det ærgerligt, at der var Covid-19, og at man skulle gå med mundbind, men det var vilkårene, og der var virkelig mange mennesker hernede."*

Yasar har i starten af sommeren 2024 endnu ikke oplevet den samme strøm af kunder som i 2020, men han håber og tror, at det kommer. Yasar fortæller, at der er stor aldersspredning på gæsterne i restauranten. Der kommer både ældre og unge for at spise. De unge er ofte surfere og dem der camperer herude kommer tit for at købe fisk eller spise om aftenen. Det giver en masse liv hernede.

Turister – også fra København

Der kommer en del turister fra København. Og at det er i så stort et omfang som det er, det havde Yasar ikke regnet med, da han startede i Lynæs Fisk & Steakhouse.

Vi spørger, om Yasar oplever, at gæsterne fra København har sommerhus heroppe, eller om de kommer kørende for at spise på Lynæs Havn?

Yasar fortæller, at han oplever begge dele. Gæster der kommer fra København søger til Lynæs fordi, der er ro og smuk natur, set i forhold til København, hvor der er mere gang i den.

Hos Lynæs Fisk og Steakhouse mærkes det tydeligt, at der er kommet flere turister på Lynæs Havn. Parkeringspladserne, er alle optaget og Lynæs Fisk & Steakhouse er meget velbesøgt. Vejret har dog en væsentlig betydning for antallet af gæster. På dage hvor det regner, og vejret er kedeligt, kommer der ikke rigtig nogen i Lynæs Fisk & Steakhouse, men når vejret er godt, og solen skinner, kommer gæsterne og det er naturligvis primært om sommeren. Men i efteråret og vinteren har restauranten en del selskaber. Og Yasar tilføjer, at de hele året har åbent inde i fiskebutikken, Også i vinterhalvåret vælger nogle af fiskebutikkens kunder at spise i restauranten.

Hvor er Lynæs Havn på vej hen?

Vi spørger Yasar *"Hvor er Lynæs havn på vej hen?"*

Han fortæller, at selv begyndte han i Lynæs Fisk & Steakhouse i 2018. Men dengang var der ikke lige så mange mennesker som nu. For to år siden overtog han restauranten, og nu er det hans tredje sæson. Dermed har han haft nogle sæsoner til at få et billede af selve Havnen, og det liv der er der.

Han ser det går bedre og bedre på Lynæs Havn, og han tænker, at det vil fortsætte flere år frem.

Tak til Yasar. Vi runder det hyggelige interviewet af med at købe dagens frokost – tre store fiskefrikadeller med remoulade.

Indblik i arbejdsmetoden

Som en del af metoden valgte vi enkeltstående interviews med 8 personer der på hver deres måde har tilknytning til og har virke på Lynæs Havn. Vi havde gerne talt med flere personer, men grundet projektets ressourcer måtte vi begrænse os og nogle af de personer vi kontaktede med henblik på at lave et interview, havde desværre ikke tid til at mødes med os.

De forskellige interviews har vi optaget på Aktivitetens smartphones vha. Memo-App'en, og efterfølgende har vi transskriberet materialet til tekst vha. kunstig intelligens. Ved brug af storskærm kunne vi arbejde med teksterne i plenum. Det transskriberede blev korrekturlæst bl.a. ved højtlesning i plenum, hvor borgere og medarbejdere samtidig i fællesskab formulerede den endelige tekst i Microsoft Word. Herved visualiserede vi materialet. Og sikrede at alle kunne være med. Undervejs krydsrefererede vi transskriptionerne med lydfileerne fra interviewene for at sikre, at alle oplysninger var korrekte og kom med i det endelige materiale. Gennem denne proces omskrev vi det transskriberede til artikler.

Arbejdsgruppen i Aktiviteten er borgere fra Halsnæs Kommune og to medarbejdere, fælles for dem er interesse for nærområdet og projektarbejde med Lynæs Havn. Arbejdsgruppen består; Annelise Andersen, Anni Bruun Larsen, Erna Larsen, Gudrun Nilsson, Kirsten Funder, Lars Christian Steenberg, Marianne Leoni, Martha Poulsen, Ole Karl Olsen, Per Lau Lorentzen og Ruth Møller Andersen og faciliteret af medarbejderne; Cecilie Nobel Mai Buch og Jeppe Rosendahl Rømer. Idegrundlag, metode og interviewguide til projektet er formet over de sidste 4 år i samarbejde med flere øvrige borgere og medarbejdere i Aktiviteten.

Alle interviewede og arbejdsgruppen har givet tilsagn om at interviews må udgives, at vi ikke skal anonymisere. Vi har ligeledes fået lov at benytte diverse billeder og tegninger i udgivelsen. Lynæs Havn er godt besøgt men grundet GDPR er fotos med genkendelige personer, med enkelte undtagelser fravalgt.

Alle de interviewede beskriver Lynæs Havn, derfor forekommer tilfælde af gentagelser når de interviewede fortæller om deres oplevelser, erfaringer, tanker, sansninger og visioner. Vi har valgt at bevare sammenfaldende information, for at sikre autencitet og de forskellige perspektiver.

Hvad lærte vi

Vi står nu den anden side, af et væld af interviews, mange oplevelser og erfaringer rigere. Under hele forløbet har vi udviklet og fastholdt sociale kompetencer og udviklet velfærdsteknologiske kompetencer.

Vi mærkede Lynæs Havn og tog den således på os. Vi gik ture på Havnen, så den vilde natur, mærkede blæst, sol og regn og billeder, spiste af de vilde bær, samlede sten og skaller til collager og maling, besøgte forskellige spisesteder og beundrede surferne ude på vandet.

Fortællinger fortsætter og formes, hver gang du eller jeg kommer ned på Lynæs Havn, går en tur, sidder og nyder udsigten, deltager i de mange aktiviteter, er frivillig, ansat eller indehaver, køber en is eller en fiskefilet.

Lynæs Havn er en helhed, men først og fremmest er den rammen for vores oplevelser og for det liv, der rører sig i, på og ved vandet.

Selv går vi herfra med øget livsglæde over de oplevelser og erfaringer vi fik.

En livsoplevelse, der har styrket både vores sammenhold i gruppen, og vores tilknytning til vores lokalmiljø.

Vi ses på Lynæs Havn

Kontaktoplysninger

Træning & Aktivitet, Aktiviteten
Søndergade 81a, 3390 Hundested

Telefon i dagtimerne 4021 – 6365
Mandag – fredag mellem kl. 8.00 – kl. 9.00 og kl. 12.30 – 13.00

Områdeleder for Aktiviteten Anne-Marie Sejr 5167 - 5416